БЮДЖЕТНА ДЕКЛАРАЦІЯ
на 2020 - 2022 роки

Загальна частина

Бюджетна декларація на 2020-2022 роки (далі – Бюджетна декларація) узгоджується з основними стратегічними та програмними документами, зокрема з Угодою про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), Середньостроковим планом пріоритетних дій Уряду до 2020 року, Стратегією сталого розвитку "Україна-2020".

Бюджетна декларація, як новий стратегічний документ держави покликаний забезпечити досягнення ключових Цілей стратегічного розвитку, серед яких: подолання бідності та скорочення нерівності, забезпечення всеохоплюючої та справедливої якісної освіти, забезпечення здорового способу життя, сприяння сталому економічному зростанню, створення стійкої інфраструктури. Саме на ці цілі буде спрямовано зусилля уряду і бюджетне фінансування.

На основі досягнутої макроекономічної стабільності Україна вперше цим документом запроваджує повноцінне середньострокове бюджетування на три роки. Перехід до середньострокового бюджетування покликаний посилити бюджетну дисципліну та запровадити проактивний механізм управління бюджетними коштами, який передбачає вчасне прийняття виважених рішень. Це сприятиме забезпеченню фінансової стабільності та зміцненню економічного зростання у середньостроковій перспективі.

Цей документ визначає основні завдання бюджетної політики, серед яких є стабілізація публічних фінансів шляхом поступового зменшення дефіциту державного бюджету та скорочення державного боргу відносно до валового внутрішнього продукту в умовах ризиків, викликаних високими виплатами за державним боргом у найближчі роки та значною залежністю його обсягу від коливань валютного курсу. Бюджетна декларація закладає засади та принципи для формування бюджетів зростання і спільної роботи всіх гілок влади над побудовою сильної, справедливої і заможної України для всіх її громадян.

Бюджетна декларація на 2020-2022 роки передбачає такі основні цілі та підходи:

прискорення економічного зростання шляхом створення сприятливого інвестиційного клімату та утримання макроекономічної стабільності, зокрема шляхом продовження фіскальної консолідації та виваженої політики управління державним боргом;

впровадження ефективного врядування шляхом реформи державного управління, децентралізації і реформи системи управління державними фінансами;

розвиток людського капіталу шляхом підвищення якості публічних послуг, забезпеченого в результаті проведення реформ системи охорони здоров'я та освіти, підвищення ефективності програм державної соціальної підтримки;

встановлення верховенства права і боротьба з корупцією шляхом підтримки ефективного функціонування інститутів боротьби з корупцією, забезпечення рівного доступу до правосуддя та ефективного захисту прав власності;

забезпечення безпеки та оборони держави, зокрема захист її суверенітету та територіальної цілісності держави, а також забезпечення найважливіших аспектів

безпеки громадян завдяки подальшому зміцненню професійної і сучасно оснащеної та укомплектованої армії, що стоїть на захисті миру в Україні і Європі;

створення сприятливого бізнес середовища для збільшення інвестицій в інновації, агробізнес, та інші сектори зі створенням доданої вартості в Україні і зростання малого та середнього бізнесу через проведення подальшої дерегуляції, реформи податкового адміністрування, реформи митниці та судової реформи;

збільшення спроможності громад шляхом подальшого впровадження реформи децентралізації та упорядкування бюджетних повноважень, а також збільшення фіскальної відповідальності місцевих органів влади.

При проведенні відповідальної фіскальної політики буде забезпечено посилення зв'язку бюджетних призначень із пріоритетами держави для підвищення результативності використання бюджетних коштів. Проведення регулярних оглядів витрат бюджету забезпечить підвищення ефективності реалізації державної політики у відповідних галузях (сферах) діяльності.

Уряд надалі буде розширювати доступ громадськості до інформації про бюджет для підвищувати рівень прозорості бюджетного процесу.

Впровадження положень Угоди про асоціацію сприятиме інтеграції економік України та ЄС, дотримання прав громадян, зокрема забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків та/ або їх груп та врахування гендерних аспектів під час планування та виконання бюджетних програм.

Управління державним боргом здійснюватиметься відповідно до Середньострокової стратегії управління державним боргом, впровадження якої націлене на збільшення стійкості боргу за рахунок кроків зі зниження державного боргу по відношенню до ВВП, збільшення в структурі державного боргу частки у національній валюті, залучення іноземних інвесторів до інвестування в облігації у національній валюті. Також уряд продовжить кроки із розширення співпраці з міжнародними фінансовими організаціями; проведення роботи із забезпечення повноцінного доступу України на міжнародний ринок капіталу; здійснення операцій з активного управління державним боргом.

Робота з міжнародними фінансовими організаціями спрямовуватиметься на підвищення ефективності використання коштів, залучених Україною для впровадження ключових реформ та реалізацію інвестиційних проектів, з метою досягнення максимального результату та зміцнення довіри іноземних інвесторів до України, що у подальшому сприятиме зниженню вартості державних комерційних запозичень.

Загальні показники державного бюджету на 2020-2022 роки сформовано на основі Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2020-2022 роки, особливостей податкової, митної та боргової політик і пріоритетів видаткової політики у відповідних сферах, про які детальніше написано в подальших розділах Бюджетної декларації.

Показники державного бюджету на 2018 - 2022 роки

(млн гривень)

Найменування показника	2018 рік (факт)	2019 рік (план зі змінами)	2020 рік (план)	2021 рік (план)	2022 рік (план)
I Загальні показники надходжень					
Доходи (з міжбюджетними трансфертами)	**920 738,7**	**1 026 122,3**	**1 096 646,9**	**1 197 772,3**	**1 314 597,0**
Загальний фонд	828 211,5	928 498,4	976 159,2	1 073 460,0	1 185 038,2
Спеціальний фонд	92 527,2	97 623,9	120 487,7	124 312,3	129 558,7
Повернення кредитів	**6 797,9**	**9 728,6**	**8 062,1**	**7 520,9**	**7 412,0**
Загальний фонд	6 409,6	8 322,3	7 435,3	6 957,0	6 899,4
Спеціальний фонд	388,3	1 406,3	626,8	563,9	512,5
Дефіцит "+" / профіцит "-"	**59 251,1**	**89 989,3**	**95 130,5**	**95 315,1**	**95 495,1**
Загальний фонд	45 137,9	69 617,2	73 249,9	72 937,5	72 117,5
Спеціальний фонд	14 113,2	20 372,1	21 880,6	22 377,6	23 377,6
Разом по розділу I	**986 787,7**	**1 125 840,2**	**1 199 839,6**	**1 300 608,2**	**1 417 504,1**
II Загальні показники видатків та надання кредитів					
Видатки	**985 851,9**	**1 112 120,4**	**1 185 321,0**	**1 285 795,4**	**1 399 191,8**
Загальний фонд	884 166,2	1 005 758,0	1 056 008,8	1 153 154,5	1 263 855,2
Спеціальний фонд	101 685,7	106 362,4	129 312,2	132 640,9	135 336,6
Надання кредитів	**8 312,1**	**13 719,8**	**14 518,6**	**14 812,9**	**18 312,3**
Загальний фонд	996,8	679,9	835,6	200,0	200,0
Спеціальний фонд	7 315,3	13 039,9	13 683,0	14 612,9	18 112,3
Разом по розділу II	**994 164,0**	**1 125 840,2**	**1 199 839,6**	**1 300 608,2**	**1 417 504,1**

Бюджетна декларація на 2020-2022 роки містить цілі державної політики у відповідній сфері діяльності, формування та/або реалізація якої забезпечує головний розпорядник коштів державного бюджету, та показників їх досягнення за

результатами 2018 року, очікуваних у 2019-2022 роках у межах визначених граничних показників видатків та надання кредитів (додаток 1).

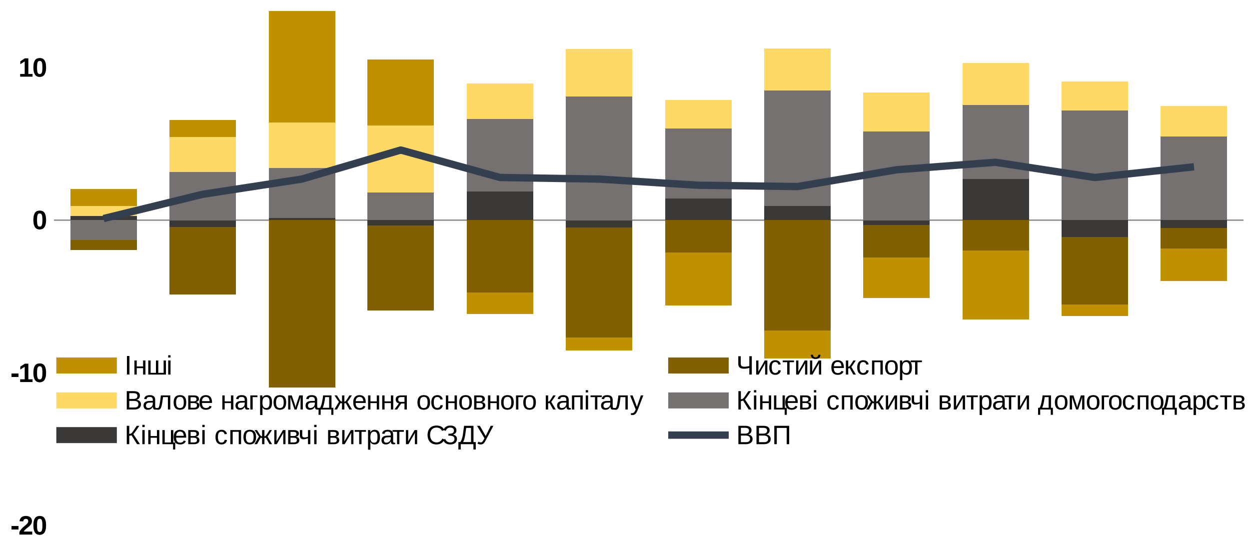
Основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України

Економічна ситуація у 2018 році. Економіка України у 2018 році продовжила зростання, основною рушійною силою якого були внутрішній споживчий та інвестиційний попит. Цьому сприяли вдосконалення інвестиційного клімату внаслідок проведення реформ, поліпшення фінансового стану компаній, підвищення соціальних стандартів.

Зростання вітчизняної економіки формувалась в умовах суттєвих викликів, зокрема, продовження військових дій на сході країни, створення штучних перешкод для морського сполучення та агресія Російської Федерації в районі Керченської протоки, "торгове льні війни" країн з найбільшими економіками світу, погіршення доступу до ринків світового капіталу для країн з ринками, що розвиваються.

За підсумком, у 2018 році ВВП продемонстрував зростання на рівні 3,3 відсотка, що є найвищим показником за останні 7 років.

Динаміка ВВП у 2016-2018 роках

Джерело: Держстат, розрахунки Мінфіну

Зростанню внутрішнього споживчого попиту сприяло збільшення наявного доходу домогосподарств внаслідок підвищення мінімальної заробітної плати до 3 723 грн (на 16,3 відсотка), осучаснення пенсійних виплат через ухвалену в кінці 2017 року пенсійну реформу, а також поліпшення фінансових результатів компаній. Зростання внутрішнього споживчого попиту, що формує найбільший додатній внесок у формування ВВП, спостерігається починаючи з II кварталу 2016 року.

Підґрунтям розширення фінансових можливостей домогосподарств виступало збільшення заробітних плат. Так, у 2018 році реальна заробітна плата продовжила зростати двозначними темпами – на 12,5 відсотка. Така динаміка спостерігається на фоні зниження рівня безробіття до 8,8 відсотка до економічно активного населення у віці 15-70 років за підсумками 2018 року (найнижчий показник починаючи з 2014 року) та зростання продуктивності праці.

Кінцеве приватне споживання у 2016-2018 роках

Джерело: Держстат

Як і у попередні два роки, державний та приватний сектор активніше фінансували капітальні інвестиції, що є важливим чинником структурних змін, оскільки закладають підґрунтя до зростання конкурентоспроможності вітчизняної економіки у середньостроковій перспективі. У 2018 році індекс капітальних інвестицій збільшився на 16,4 відсотка, при цьому виробництво інвестиційних товарів зросло на 6,3 відсотка, а індекс будівельної продукції збільшився на 8,5 відсотка.

В цілому питома вага валового нагромадження основного капіталу (ВНОК) у ВВП збільшилася до 17,2 відсотків у 2018 році з 14,2 відсотка у 2014 році, хоча вона все ще залишається нижчою, ніж у деяких сусідніх країнах (зокрема, за оцінками Світового банку, у 2017 році у Білорусії – 26,2 відсотка, Румунії – 24,4 відсотка, Угорщині та Молдові (2016 рік) – 22,5 відсотка, Словаччині – 22,4 відсотка), вказуючи на все ще високу потребу економіки у інвестиціях.

Позитивна динаміка капітальних інвестицій була сформована в умовах активізації виробничої діяльності підприємств, поліпшення ділових очікувань та активної реалізації державних інвестиційних проектів.

Капітальні інвестиції у 2016-2018 роках

Джерело: Держстат, НБУ

Важливим індикатором успішності проведених Урядом структурних реформ є зниження рівня тіньової економіки у січні-вересні 2018 року до 32 відсотків від офіційного ВВП (за оцінкою Мінекономрозвитку), що є найнижчим показником за останні 10 років.

Проведені реформи також дозволили поліпшити позиції України у світових рейтингах. Зокрема, за даними рейтингу Doing Business 2019, Україна порівняно із попереднім рейтингом піднялась на 5 позицій до 71 місця, за рейтингом The Global Competitiveness Index у 2018 році на 6 позицій до 83 місця, за рейтингом Open Budget Index у 2017 році на 17 позицій до 39 місця.

Стабілізувалась і зовнішньоекономічна ситуація в України. Додатне сальдо платіжного балансу становило 2,9 млрд дол. США у 2018 році.

На динаміку платіжного балансу впливало збільшення профіциту фінансового рахунку та зростання грошових переказів із-за кордону. Водночас зростання внутрішнього споживчого та інвестиційного попиту призвели до підвищення імпорту, тоді як зростання експорту було обмежено слабким зовнішнім попитом. В результаті дефіциту торговельного балансу збільшився, а внесок реального чистого експорту до ВВП був від’ємним.

За даними Національного банку України, у 2018 році дефіцит балансу товарів та послуг зріс до 11,2 млрд дол. США. Сприятлива кон'юнктура на окремих зовнішніх сировинних ринках обумовила зростання вартісних обсягів експорту у 2018 році на 9,2 відсотка до 43,3 млрд дол. США. Ускладнення морського транспортування в акваторії Азовського моря та Керченській протоці негативно впливало на можливості розширення експорту. Найвищими темпами зростав експорт деревини та виробів з неї – на 19,3 відсотка; продукції хімічної та пов’язаних з нею галузей промисловості – на 16 відсотків; чорних й кольорових металів та виробів з них – на 15,3 відсотка.

Головні позиції вітчизняного експорту у 2018 році займали продовольчі товари та сировина для їх виробництва з часткою 42,9 відсотка і чорні й кольорові метали та вироби з них – 26,3 відсотка.

У 2018 році продовжилась тенденція до зміни географічної структури українського експорту. Обсяг експорту до країн ЄС зріс на 15,6 відсотка порівняно з 2017 роком, а його питома вага становила 37,6 відсотка в загальному обсязі. Експорт до країн Азії збільшився на 6,4 відсотка (питома вага країн Азії скоротилася до

31,6 відсотка).

Імпорт товарів за 2018 рік збільшився на 13,3 відсотка до 56 млрд дол. США. Найбільше зростав імпорт промислових виробів – на 21 відсоток; чорних й кольорових металів та виробів з них – на 19,2 відсотка; машин, устаткування, транспортних засобів та приладів – на 17,9 відсотка. Імпорт товарів із країн ЄС зріс на 12,1 відсотка, а з країн Азії – на 27,6 відсотка.

Протягом 2018 року обмінний курс гривні до долара США залишався відносно стабільним при наявності певних сезонних коливань в умовах режиму плаваючого обмінного курсу (27,2 грн за дол. США у середньому за рік). Курс гривні формувався під дією низки факторів, зокрема зростання надходження валютної виручки від експортерів, в першу чергу підприємств АПК, зростання обсягів грошових переказів з-за кордону, а також проведення жорсткої монетарної політики в поєднанні з забезпеченням Урядом фіскальної консолідації. В кінці року стабілізації курсу сприяло відновлення співпраці України з МВФ у рамках нової Програми Stand-By, а також отримання першого траншу позики в рамках четвертої програми макрофінансової допомоги від ЄС та отримання першого траншу позики під гарантії Світового Банку. Ці чинники дозволили Національному Банку України збільшити обсяг міжнародних резервів до максимального за останні п’ять років рівня - 20,8 млрд дол. США на кінець 2018 року.

Для зниження інфляції у середньостроковій перспективі до цільового рівня у 5 відсотків, Національний банк України протягом 2018 року проводив жорстку монетарну політику. Правління НБУ чотири рази приймало рішення щодо підвищення облікової ставки: з 26 січня з рівня 14,5 відсотка до 16 відсотків, з 2 березня – до 17 відсотків, з 13 липня – до 17,5 відсотка і до 18 відсотків з 7 вересня. Це сприяло сповільненню інфляції до однозначного рівня: 9,8 відсотка у грудні 2018 року відносно грудня 2017 року.

Підвищення облікової ставки НБУ мало вплив як на зростання основних процентних ставок НБУ, зокрема ставка за кредитами овернайт НБУ зросла з 16,5 відсотка до 20 відсотків, а за депозитними сертифікатами НБУ з 12,5 відсотка до 16 відсотків, так і гривневих міжбанківських процентних ставок – індекс UIIR на кінець 2018 року становив 17,1 відсотка. Підвищення основних процентних ставок було одним з чинників зростання роздрібних процентних ставок банків, як за гривневими депозитами, так і кредитами. Також, загальне зростання рівня відсоткових ставок мало свій вплив і на збільшення рівня доходності за державними запозиченнями.

Поточний економічний стан. За підсумком січня-березня 2019 року галузі реального сектору економіки продемонстрували різноспрямовану динаміку. Види економічної діяльності, передусім спрямовані на задоволення споживчих потреб зростали: зокрема, оборот роздрібної торгівлі збільшився на 7,4 р/р відсотка, пасажирооборот – на 3,8 р/р відсотка. Обсяги виробництва у сільському господарстві зросли на 3,4 р/р відсотка. Будівництво збільшилось на 24,3 р/р відсотка через приріст будівництва інженерних споруд на 45,2 відсотка та нежитлового будівництва на 33 відсотка.

Водночас скорочення обсягів промислового виробництва на 0,9 відсотка та скорочення оптової торгівлі на 5,5 відсотка стримували темпи зростання економіки, враховуючи значну частку цих галузей у ВВП.

Зазначена динаміка була частково компенсована зростанням інвестиційно-орієнтованих видів економічної динаміки. Так, на фоні збільшення обсягів будівництва інженерних споруд та нежитлових будівель спостерігалось зростання будівельної сфери на 24,3 відсотка за підсумком І кварталу. Також, активне зростання продемонстрували деякі галузі машинобудування, зокрема, виробництво

металообробних машин і верстатів – на 33,5 відсотка, виробництво машин і устатковання для добувної промисловості та будівництва – на 30 відсотка, виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції – на 9,8 відсотка.

Зростання споживчого попиту у 2019 році відбувається на фоні розширення фінансових можливостей населення. У березні 2019 року реальна заробітна плата зросла на 12,5 р/р відсотка . Крім того, в березні було індексовано пенсію, а також протягом двох місяців було здійснено доплату до пенсій ряду пенсіонерів (близько 2,9 млн осіб отримали доплати).

Спостерігається продовження поступового уповільнення споживчої інфляції: до 8,6 р/р відсотка у березні 2019 року з 9,8 р/р відсотка у грудні 2018 року. Сприяє уповільненню інфляції збереження курсової стабільності. Так, у березні 2019 року порівняно з груднем 2018 року курс гривні до долара США укріпився на 1 відсоток. Така динаміка сприяла ухваленню Правлінням НБУ рішення щодо зниження облікової ставки до 17,5 відсотка річних у квітні 2019 року.

Міжнародні резерви, за попередніми даними Національного банку України, на 1 квітня 2019 року склали 20,6 млрд дол. США. Хоча вони знизились на 1 відсоток з початку 2019 року через великі обсяги погашень за державним боргом, обсяг міжнародних резервів покриває 3,4 місяця майбутнього імпорту, що є достатнім для виконання зобов’язань України.

У січні-березні 2019 року, за попередніми даними Національного банку України, дефіцит балансу товарів та послуг склав 2 млрд дол. США проти 1,9 млрд. дол. США у січні-березні 2018 року. Зростання експорту товарів склало 8,0 р/р відсотків до 11,3 млрд дол. США, імпорт товарів зріс на 6,8 р/р відсотка до 13,4 млрд дол. США. Найбільші темпи зростання експорту товарів спостерігались за товарними групами: продовольчі товари та сировина для їх виробництва – на 23 відсотка, машини, устаткування, транспортні засоби та прилади – на 12,5 відсотка, промислові вироби – на 12,2 відсотка. Імпорту товарів: машини, устаткування, транспортні засоби та прилади – на 24,5 відсотка, промислові вироби – на 16,7 відсотка, продовольчі товари та сировина для їх виробництва – на 6,6 відсотка.

За підсумком січня-березня 2019 року платіжний баланс зведено з профіцитом 0,3 млрд дол. США.

Очікування до кінця 2019 року. Відповідно до оцінок Мінекономрозвитку очікується уповільнення темпів зростання реального ВВП до 2,8 відсотка у 2019 році порівняно з 3,3 відсотка у 2018 році через уповільнення зростання найбільших економік світу, зменшення цін на деяких товарних ринках вітчизняного експорту, посилення невизначеності економічних агентів на фоні подвійних виборів, пікових виплат за державним боргом.

Водночас продовження виваженої податково-бюджетної політики в поєднанні із жорсткою монетарною політикою забезпечать відносну цінову та курсову стабільність в країні. Як наслідок, очікується уповільнення споживчої інфляції до 7,4 р/р відсотка у грудні 2019 році на фоні незначної девальвації.

Зростання споживання домогосподарств на фоні підвищення доходів населення та зменшення рівня безробіття в поєднанні із збільшенням інвестиційного попиту, хоча і меншими, ніж у 2018 році темпами, виступатимуть основними чинниками зростання імпорту.

Темпи зростання експорту товарів та послуг очікуються меншими за темпи зростання імпорту товарів та послуг – 7,2 відсотка проти 7,9 відсотка відповідно, що сформує розширення дефіциту торговельного балансу до 12,5 млрд. доларів США до кінця 2019 року.

Разом з цим, обсяг номінального ВВП у 2019 році очікується на рівні 4035,2 млрд. грн., що є навіть кращим, ніж було враховано при розрахунках бюджету на 2019 рік, в основному через більш високу базу 2018 року.

Перспективи економічного розвитку на середньострокову перспективу (2020-2022 роки)

Прогноз на середньострокову перспективу розроблено відповідно до базового сценарію, який є продовженням сценарію 1 прогнозу, що був врахований при формуванні показників Державного бюджету 2019 року. Основою цього сценарію є здійснення реформ, закріплених Середньостроковим планом пріоритетних дій Уряду до 2020 року. Також передбачається збереження відносно сприятливих умов на світових товарних ринках. Враховуючи світову практику врахування в розрахунках бюджету прогнозу, який є найменш ризиковим, сценарій 1 передбачає не максимально можливу, а помірну реакцію економіки на впроваджувані реформи. Цей сценарій не включає впровадження ряду реформ, з яких на сьогодні не досягнуто у суспільстві консенсусу, що відповідає ліпшому світовому досвіду бюджетування.

Основні макропоказники економічного і соціального розвитку Україниу 2018–2022 роках

Назва	2018	2019	2020	2021	2022
	Звіт	Очікуване	Прогноз		
Валовий внутрішній продукт: номінальний, млрд. грн.	3558,7	4035,2	4 551,7	5 069,9	5 617,3
у відсотках до попереднього року	103,3	102,8	103,3	103,8	104,1
Індекс споживчих цін (ІСЦ): у середньому до попереднього року, відсотки	110,9	108,5	107,2	106,1	105,6
грудень до грудня попереднього року, відсотки	109,8	107,4	106,0	105,7	105,3
Індекс цін виробників (ІЦВ): грудень до грудня попереднього року, відсотки	114,2	111,1	108,4	108,0	106,1
Рівень безробіття населення у віці 15-70 років за методологією МОП, відсоток до економічно активного населення відповідного віку	8,8	8,6	8,1	8,0	7,9
Сальдо торговельного балансу, визначене за методологією платіжного балансу, млн. доларів США	-11204	-12541	-13781	-14920	-16113
Експорт товарів та послуг: млн. доларів США	59117	63353	68171	72849	78043
у відсотках до попереднього року	109,7	107,2	107,6	106,9	107,1
Імпорт товарів та послуг:					

млн. доларів США	70321	75894	81952	87769	94156
у відсотках до попереднього року	112,5	107,9	108,0	107,1	107,3
Обмінний курс гривні до долара США, гривень за долар США в середньому за період	27,2	27,4	28,2	29,4	30,0
на кінець періоду	27,7	28,0 [±2]	29,4 [±2]	30,5 [±2]	30,7[±2]

Джерело: Держстат, НБУ, очікування та прогноз Мінекономрозвитку

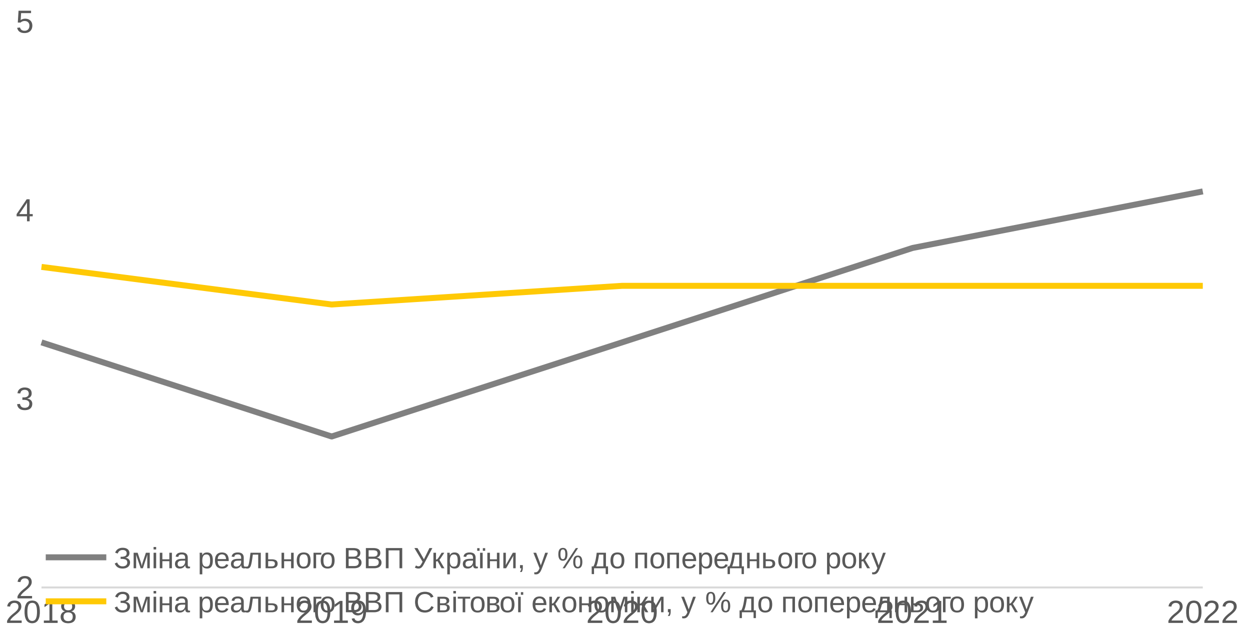
Зовнішньоекономічне середовище. Макроекономічний прогноз для України розраховано на припущеннях щодо зростання світової економіки в середньому на 3,6 відсотка у 2020-2022 роках. Очікується, що темпи приросту світової економіки будуть стримуватися більш жорсткою грошово-кредитною політікою в окремих розвинених країнах та відповідним ускладненням фінансових умов.

Позитивний ефект від податкових стимулів США на середньостроковому горизонті вичерпається, а запровадження протекціоністських заходів формує глобальну невизначеність на міжнародних ринках, що в середньостроковій перспективі негативно вплине як на темпи зростання економіки США, так і глобальної економіки.

В якості припущення, враховано економічне зростання Єврозони у 2020-2022 роках на рівні 1,5 – 1,7 відсотка. Як і в попередні роки, основну стимулюючу роль відіграватимуть м’яка грошово-кредитна Європейського центробанку та фіскальна політики країн Єврозони, які будуть сприяти збільшенню внутрішнього попиту.

Попит на українські сировинні товари підтримуватиметься у середньостроковій перспективі країнами Азії (передусім з боку Китаю та Індії), які залишаться світовими лідерами економічного зростання. Очікується, що світова цінова кон'юнктура для вітчизняних експортерів залишиться на рівні, близькому до поточного.

Динаміка ВВП України та світу у 2018-2022 роках

Джерело: Держстат, МВФ, Мінекономрозвитку

Пропозиція. Забезпечення макроекономічної стабільності, реформи, спрямовані на покращення умов ведення бізнесу та зменшення регуляторних бар`єрів, демонополізації ринків, створення ефективної фінансової та інституційної інфраструктури розвитку бізнесу, підтримка експорту наукомісткої та інноваційної продукції, розвиток транскордонного співробітництва, додаватимуть впевненості українським товаровиробникам і спонукатимуть їх будувати, у найближчій перспективі, довготривалі стратегії розвитку виробництва з інвестиційно-інноваційним спрямуванням.

Поглиблення інтеграції України в європейський простір – прийняття законопроектів Дорожньої карти виконання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським союзом, розширення та диверсифікація зовнішньоекономічних зв’язків з країнами Азії та Африки, зокрема, Індією, Китаєм, Єгиптом тощо, а також додаткові торговельні преференції від Європейського союзу для вітчизняних товарів, стимулюватимуть товаровиробників впроваджувати нові стандарти виробництва для підвищення конкурентоспроможності вітчизняної продукції та продовжувати процеси структурної перебудови.

У 2020-2022 роках у виробничому секторі найбільший позитивний результат формуватиметься в наслідок посилення внеску інноваційних видів діяльності на фоні державної підтримки пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, визначених постановою Кабінету Міністрів України від 18.10.2017 року № 980. Зазначені напрями інноваційної діяльності охоплюють практично всі види діяльності виробничої сфери та наукоємні сфери послуг та дозволить активізувати інвестиційні процеси у сфері інновацій, освоювати нові технології виробництва матеріалів, зокрема, зі створенням та використанням наноматеріалів та нанотехнологій, у тому числі для підприємств військово-промислового комплексу, та розвивати нові види послуг за допомогою сучасних інформаційних систем.

Внутрішній попит. У середньостроковій перспективі внутрішній попит залишиться рушійною силою зростання.

Основою економічного розвитку країни у 2020-2022 роках буде подальше послідовне впровадження структурних економічних реформ, спрямованих на досягнення стійкого економічного зростання країни. Це дозволить залишити активною співпрацю з МВФ та іншими міжнародними фінансовими організаціями.

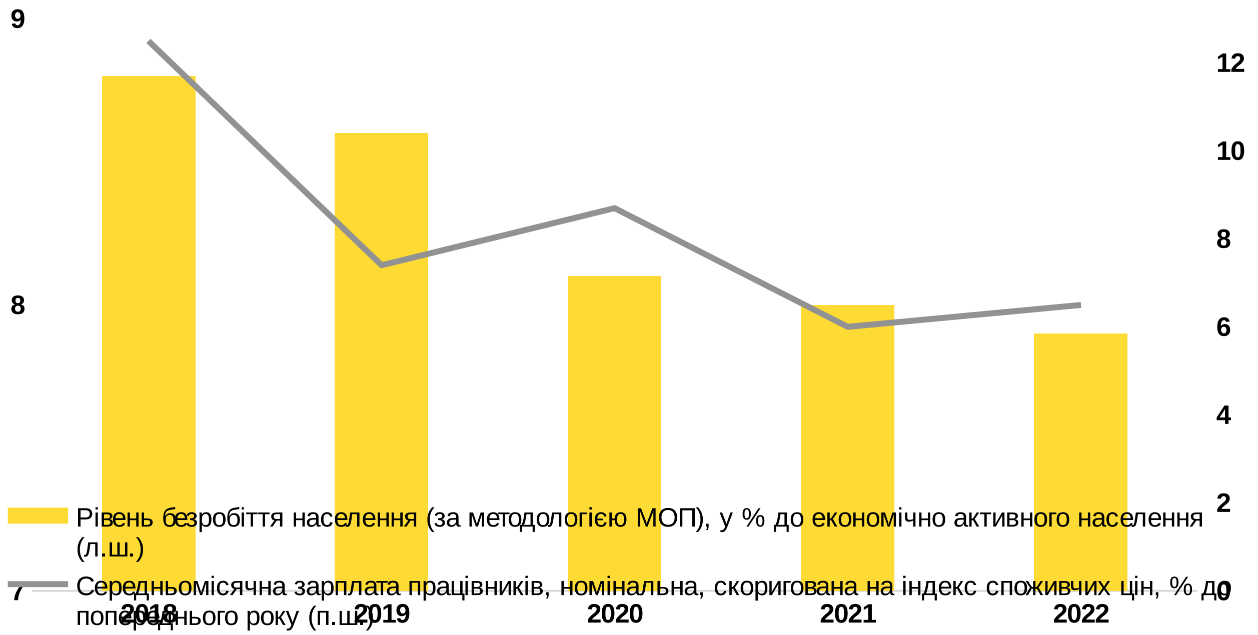
Реформи Уряду будуть спрямовані на підтримку малого і середнього підприємництва, активізацію процесів приватизації, подальшу зміну системи управління державними підприємствами, захист інтелектуальної власності, розвиток людського капіталу , гідної оплати праці та розширення зовнішньоекономічних зв’язків. Уряд і надалі буде впроваджувати план заходів з виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Такі зміни сприятимуть вдосконаленню інвестиційного клімату, що сприятиме поліпшенню фінансових результатів підприємств. Як наслідок, прогнозується подальше зростання реальної заробітної плати. Стабільніша економічна ситуація та більш м’яка монетарна політика НБУ позначиться на збільшенні доступності кредитів для населення. В результаті реальне приватне кінцеве споживання зросте надалі і залишиться ключовою рушійною силою економічного зростання. На фоні економічного відновлення скоротиться рівень безробіття населення (за методологією МОП), у відсотках до економічно активного населення до 7,9 відсотка у 2022 році.

Одночасно інвестиційний попит пожвавиться після уповільнення у 2019 році на фоні подвійних виробів. Це сприятиме збільшенню конкурентоспроможності українських виробників та підвищенню економічного потенціалу в

середньостроковому періоді. Очікується збільшення валового нагромадження основного капіталу по відношенню до ВВП.

На середньостроковий період очікується прискорення економічного зростання з 3,3 відсотка у 2020 році до 4,1 відсотка у 2022 році.

Динаміка рівня безробіття та реальної заробітної плати у 2018-2022 роках

** у 2018 році – реальна заробітна плата*

Джерело: Держстат, Мінекономрозвитку

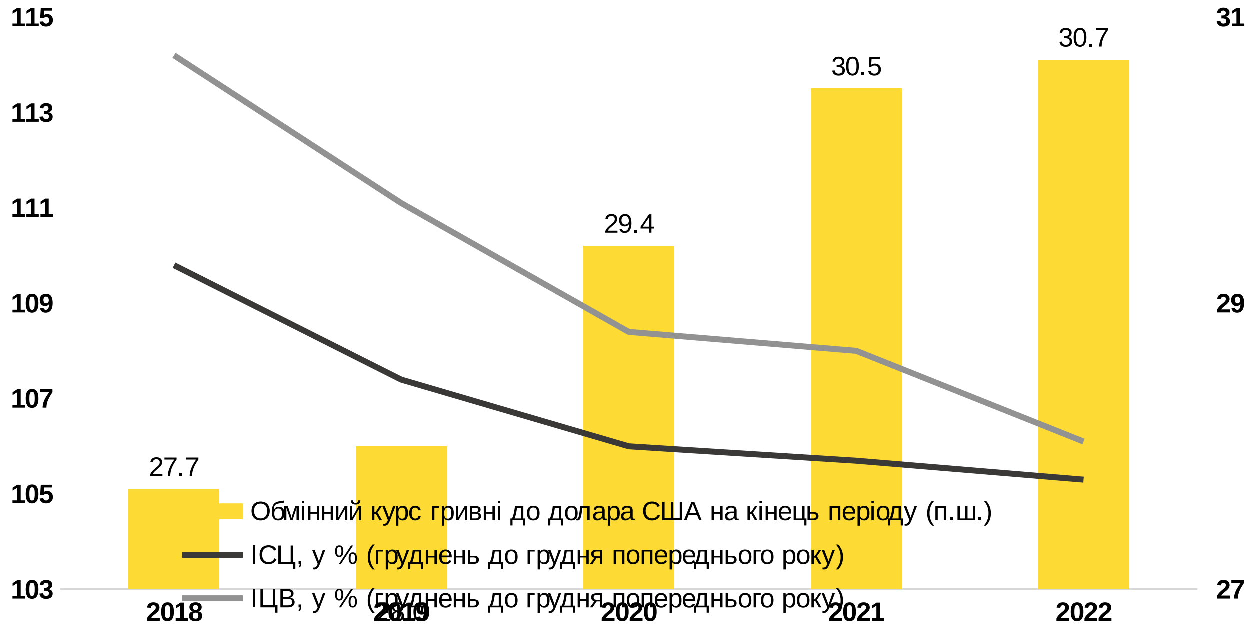
Ціни. На прогнозному горизонті 2020 – 2022 років темпи зростання споживчих цін на внутрішньому ринку поступово сповільнюватимуться із очікуваним досягненням у 2020-2022 рр. меж цільового діапазону (5 відсотків +/- 1 в.п.). Послідовне проведення Національним банком України політики інфляційного таргетування дозволить наблизитися до економічних умов розвинених країн та сприятиме зростанню темпів довгострокового інноваційного інвестування.

Уповільнення темпів зростання внутрішніх цін (як споживчих так і виробничих) відбуватиметься за збереженням основних зовнішніх та внутрішніх сприятливих умов та тенденцій економічного розвитку, у тому числі створення ефективного конкурентного середовища, підвищення дієвості та прозорості державної допомоги суб`єктам господарювання, покращення умов для розвитку малого та середнього бізнесу, переходу до інноваційної моделі економічного розвитку, а також внаслідок виваженої грошово-кредитної політики, спрямованої на зниження інфляційного тиску.

На фоні збереження тенденції поступового сповільнення цін виробників та їх наближення до темпів зростання споживчих цін, у середньостроковій перспективі прогнозується уповільнення ціни виробників до 6,1 відсотка у 2022 році проти 8,4 відсотка у 2020 році.

Підвищення чутливості внутрішніх цін до впливу монетарних чинників дозволятиме НБУ ефективно використовувати інструменти грошово-кредитної політики для впливу на рівень інфляції, що, в свою чергу, сприятиме покращенню дії каналів монетарного трансмісійного механізму.

Динаміка цінових показників та курсу гривні у 2018-2022 роках

Джерело: Держстат, НБУ, Мінекономрозвитку

Грошово-кредитна політика Національного банку України у середньостроковому періоді, як очікується, поступово пом'якшиться внаслідок послаблення інфляційного тиску та наближення інфляції до цільових показників. Це створюватиме умови для зниження рівня відсоткових ставок в економіці та відновлення кредитування реального сектора економіки.

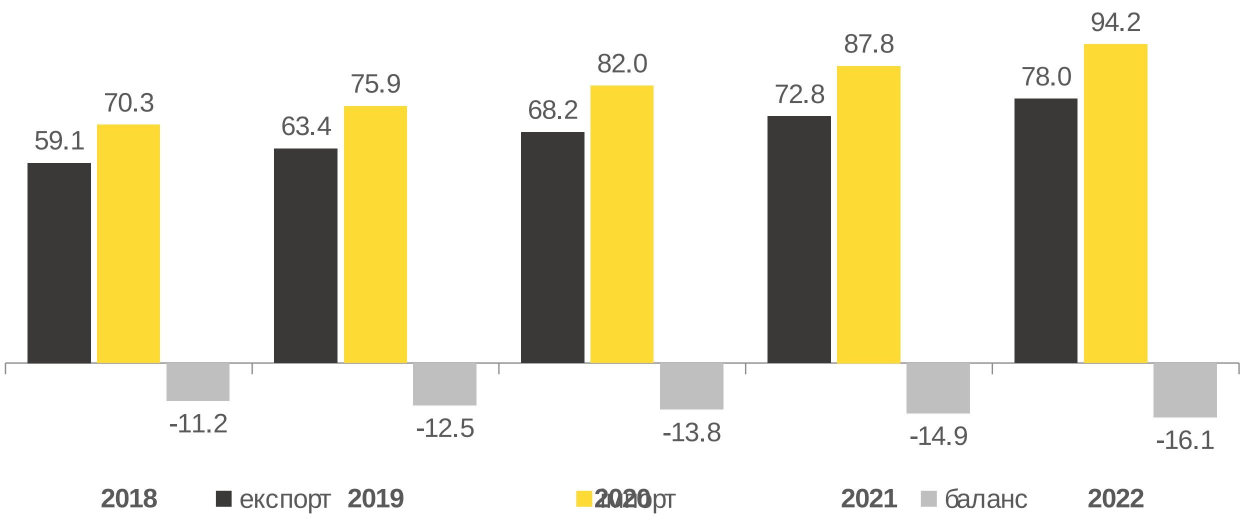
У середньостроковій перспективі очікується уповільнення девальваційних тенденцій. Так, у середньорічному розрахунку у 2020-2022 роках девальвація гривні становить у середньому близько 3 відсотка щорічно Динаміка обмінного курсу гривні до долару США визначатиметься ринковими умовами, формуватиметься у плаваючому режимі та характеризуватиметься помірним рівнем девальвації, який, з одного боку, не провокуватиме тиск на внутрішні ціни, з іншого – сприятиме розвитку зовнішньої торгівлі.

Зовнішня торгівля та платіжний баланс. Важливою умовою зовнішньої стійкості України буде продовження співпраці з МВФ та іншими міжнародними організаціями. Збереження відносно високих реальних процентних ставок та надходженням прямих іноземних інвестицій дасть можливість профінансувати дефіцит поточного рахунку.

В умовах зростаючого зовнішнього попиту триватиме нарощування обсягів зовнішньої торгівлі і традиційною продукцією українського експорту, зокрема металургійної промисловості за рахунок нарощення фізичних обсягів експорту, зважаючи на поступову оптимізацію металургійного комплексу Китаю на фоні менш сприятливої цінової ситуації на світовому ринку у середньостроковій перспективі, а також мінеральних продуктів в умовах відновлення позитивної динаміки світових цін на залізну руду наприкінці прогнозного періоду. Передбачається поступова зміна у товарній структурі експорту у напрямку зростання частки високотехнологічної продукції, переходу України до експорту товарів з більш високою доданою вартістю.

У прогнозному горизонті експорт товарів та послуг демонструватиме зростання на рівні, близькому до 7 відсотків щорічно.

Динаміка показників зовнішньої торгівлі у 2018-2022 роках

Джерело: НБУ, Мінекономрозвитку

Очікується, що протягом прогнозного періоду темпи зростання імпорту будуть поступово уповільнюватися внаслідок подальшого зниження цін на енергоносії, скорочення імпорту природнього газу через реалізацію стратегії, спрямованої на збільшення обсягів газу власного видобування та запровадження енергозберігаючих технологій. Зростання імпорту товарів та послуг становитиме від 8 відсотків у 2020 році до 7,3 відсотка у 2022 році.

Пріоритетні завдання податкової політики

Пріоритетом податкової політики на 2020-2022 роки є забезпечення стабільності податкової системи, з одночасним підвищенням ефективності та полегшенням податкового адміністрування і мінімізацією можливостей для зловживань. Для цього буде завершено створення ефективних Державної митної служби та Державної податкової служби, які мають стати сервісними організаціями, орієнтованими на клієнта. Питаннями розслідування фінансових злочинів займатиметься новий орган, який буде створено.

Протягом 2020-2022 років буде забезпечено відповідність ставок податків інфляційним процесам в економіці. Зокрема, у разі необхідності (щороку) відбуватиметься перегляд ставок акцизного податку, екологічного податку та рентної плати, визначених в абсолютних значеннях, з урахуванням індексу споживчих цін та індексу цін виробників промислової продукції.

Відповідно до зобов’язань, взятих в межах Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, відбудеться наближення податкового законодавства України до законодавства ЄС:

- удосконалення інструментів адміністрування акцизного податку;

- поступове наближення ставок акцизного податку на тютюнові вироби до рівня, передбаченого директивою ЄС, шляхом збільшення специфічних ставок акцизного податку та мінімального податкового акцизного зобов’язання на тютюнові вироби;

- гармонізація податкового законодавства з іншими вимогами директив ЄС щодо непрямого оподаткування в межах зобов’язань, визначених Угодою про

асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;

З огляду на потребу забезпечити ефективність та справедливість податкової системи, , а також виконання взятих міжнародних зобов’язань буде впроваджено заходи зі зменшення податкових перешкод для іноземних інвестицій та запобігання ухиленням від сплати податків на доходи і капітал:

- впровадження стандартів BEPS, приєднання до процедури автоматичного обміну податковою інформацією за міжнародними стандартами;

- проведення переговорів щодо міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування з Бельгією, Данією, Ліхтенштейном, Об'єднаними Арабськими Еміратами, Німеччиною, Францією, Чорногорією;

- зменшення навантаження на фонд оплати праці шляхом перегляду підходів до визначення бази оподаткування, посилення вимог до декларування доходів фізичними особами.

Для створення привабливого інвестиційного клімату в державі буде надалі спрощено адміністрування податків шляхом:

- удосконалення процедур подання електронної звітності, збільшення частки адміністративних послуг, які надаються платникам податків в електронній формі;

- впровадження електронних податкових перевірок (е-аудит) із застосуванням відповідного програмного забезпечення;

- реформа застосування реєстраторів розрахункових операцій (введення в користування новітніх моделей програмних та програмно-технічних комплексів, призначених для реєстрації розрахункових операцій, переведення звітності у цифрову форму, перегляд підходів до питань відповідальності за правопорушення);

- запровадження єдиного рахунку для сплати податкових зобов’язань та єдиного соціального внеску.

Уряд продовжить роботу над законопроектом щодо здійснення одноразового декларування активів фізичних осіб, як умови, визначеної Законом України "Про валюту і валютні операції". При цьому будуть враховуватися принцип рівності по відношенню до доброчесних платників податків, унеможливлення легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, міжнародний досвід такого декларування.

Уряд поділяє цілі, враховані при розробці моделі оподаткування податком на виведений капітал (ПнВК), що спрямовані на спрощення ведення бізнесу та податкового адміністрування, зменшення адміністративного тиску на платників податків з боку контролюючих органів, спрямування прибутку підприємств на розвиток і техніко-технологічне оновлення вітчизняного виробництва, створення умов для детінізації економіки та стимулів до нарощування інвестиційної активності, що в цілому забезпечить оздоровлення та посилення конкурентоспроможності економіки України. Водночас, важливою є умова з дотримання фіскальної нейтральності зміни моделі оподаткування.

За розрахунками, проведеними на підставі зведених даних декларування податку на прибуток за 2018 рік та основних макропоказників, у разі запровадження ПнВК з 1 січня 2020 року, втрати бюджету складуть 65,6 млрд грн для 2020 року, 101,0 млрд грн для 2021 року та 112,7 млрд грн для 2022 року.

З огляду на зазначене, Уряд виступає за продовження діалогу задля пошуку шляхів запровадження моделі оподаткування розподіленого прибутку на умовах

податкової нейтральності для бюджету та дотримання стабільності податкової системи.

Це може бути досягнуто в тому числі через трансформації податкової системи в частині зміни структури доходів, розширення податкової бази, зменшення можливостей для ухилення від оподаткування чи агресивного податкового планування, покращення податкового адміністрування. Одним із варіантів такої трансформації як раз і могла б стати заміна оподаткування прибутку, визначеного за фінансовим результатом, на фіскально-нейтральну, збалансовану та стабільну модель оподаткування розподіленого прибутку.

Пріоритетні завдання митної політики

Пріоритетом митної політики у 2020-2022 роках є розвиток митної системи шляхом підвищення ефективності митного контролю, спрощення митних процедур та сприяння міжнародній торгівлі, забезпечення при цьому безпеки держави, її громадян та захист фінансових інтересів держави. За реалізацію митної політики відповідатиме Державна митна служба.

Основні напрямки митної політики включатимуть:

- запровадження найкращих світових стандартів у здійсненні митницями митного контролю та митного оформлення товарів і транспортних засобів, поліпшення якості та підвищення ефективності роботи митниці;

- інтеграцію українського бізнесу в світову систему безпечних ланцюгів постачання шляхом запровадження в Україні інституту авторизованих економічних операторів відповідно до загальноприйнятих світових стандартів, що дасть можливість добросовісним українським підприємствам користуватися системою спеціальних спрощень митних формальностей;

- подальшу автоматизацію митних формальностей та розширення можливостей спілкування ділових кіл з державними органами із використанням електронних засобів комунікації, зокрема подальший розвиток електронної системи обміну інформацією, в тому числі шляхом впровадження веб-порталу «Єдине вікно для міжнародної торгівлі»;

- приєднанню до Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами від 20 травня 1987 року та Конвенції про єдиний режим транзиту від 20 травня 1987 року;

- розвиток митної інфраструктури та забезпечення митних органів сучасними технічними засобами митного контролю.

Надалі будуть впроваджуватись кроки на виконання зобов’язань, передбачених в Угоді про асоціацію між Україною та ЄС:

- наближення митного законодавства України до законодавства ЄС, зокрема імплементація Митного кодексу ЄС;

- спрощення процесу декларування товарів для митних цілей та наближення правил декларування до практики ЄС;

- підвищення ефективності застосування гарантування сплати митних платежів відповідно до практики ЄС.

Підвищенню ефективності роботи митниці сприятимуть такі заходи:

- посилення взаємодії з митними органами інших країн та міжнародними митними організаціями в частині обміну інформацією, здійснення спільного контролю у пунктах пропуску, боротьби з митними правопорушеннями;

- забезпечення ефективного митного контролю на основі розширення застосування системи аналізу ризиків, митного пост-аудиту, здійснення контролю за всім ланцюгом постачання товарів та унеможливлення реалізації незаконно ввезених товарів на внутрішньому ринку.

Формування дохідної частини

Прогноз доходів бюджету на 2020-2022 роки враховує основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України відповідно до базового сценарію, який є продовженням сценарію 1 прогнозу, що був врахований при формуванні показників Державного бюджету 2019 року, норми податкового та бюджетного законодавства та основні пріоритетні завдання бюджетної та фіскальної політики, що спрямовані на забезпечення збалансування державних фінансів.

Доходи державного бюджету на 2020 - 2022 роки

(млн гривень)

Найменування показника	2018 рік (факт)	2019 рік (затверд-жено зі змінами)	2020 рік (прогноз)	2021 рік (прогноз)	2022 рік (прогноз)
податкові надходження	**753 815,6**	**860 659,3**	**947 148,1**	**1 050 406,3**	**1 157 930,8**
загальний фонд	*716 566,1*	*807 772,9*	*876 034,9*	*976 603,4*	*1 082 040,8*
спеціальний фонд	*37 249,5*	*52 886,4*	*71 113,1*	*73 802,8*	*75 890,0*
неподаткові надходження	**164 683,1**	**155 386,9**	**136 684,3**	**134 525,9**	**142 695,8**
загальний фонд	*110 400,7*	*112 529,2*	*89 865,7*	*85 158,5*	*90 162,9*
спеціальний фонд	*54 282,4*	*42 857,6*	*46 818,5*	*49 367,4*	*52 532,9*
інші доходи	**2 309,9**	**3 257,0**	**3 891,2**	**2 530,0**	**1 774,4**
загальний фонд	*1 244,6*	*1 377,1*	*1 335,1*	*1 388,0*	*638,6*
спеціальний фонд	*1 065,2*	*1 879,9*	*2 556,1*	*1 142,0*	*1 135,8*
всього доходів (без урахування міжбюджетних трансфертів)	**920 808,7**	**1 019 303,1**	**1 087 723,5**	**1 187 462,2**	**1 302 401,0**
загальний фонд	*828 211,5*	*921 679,2*	*967 235,7*	*1 063 149,9*	*1 172 842,3*
спеціальний фонд	*92 597,2*	*97 623,9*	*120 487,7*	*124 312,3*	*129 558,7*
офіційні трансферти	**7 306,3**	**6 819,1**	**8 923,4**	**10 310,0**	**12 196,0**
загальний фонд	*5 404,0*	*6 819,1*	*8 923,4*	*10 310,0*	*12 196,0*
спеціальний фонд	*1 902,3*				
Разом доходів	**928 114,9**	**1 026 122,3**	**1 096 646,9**	**1 197 772,3**	**1 314 597,0**

загальний фонд	*833 615,5*	*928 498,4*	*976 159,2*	*1 073 460,0*	*1 185 038,2*
спеціальний фонд	*94 499,5*	*97 623,9*	*120 487,7*	*124 312,3*	*129 558,7*

Показники дохідної частини Бюджетної декларації на середньостроковий період розроблені з урахуванням чинних норм податкового та бюджетного законодавства, зокрема:

продовження справляння військового збору;

поквартальне нарахування та сплата податку на прибуток підприємствами з річним доходом понад 20 млн грн;

збереження чинних ставок рентної плати на природний газ, нафту та газовий конденсат;

не застосування з 1 січня 2020 року підвищувального коефіцієнту 1,1 до ставки рентної плати за видобуток залізної руди, встановленої на рівні 8 відсотка;

застосування з 2020 року нормативу відрахувань частини чистого прибутку (доходу) державних унітарних підприємств та їх об’єднань та дивідендів господарських товариств на рівні 50 відсотків;

застосування до 2023 року включно, індексу споживчих цін, що використовується для визначення коефіцієнта індексації нормативної грошової оцінки сільськогосподарських угідь, земель населених пунктів та інших земель несільськогосподарського призначення, а також для цілей оподаткування єдиним податком четвертої групи, із значенням 100 відсотків;

зарахування 95 відсотків рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин загальнодержавного значення до державного бюджету та 5 відсотків до місцевих бюджетів за місцем видобутку корисних копалин;

спрямування з 2020 року 100 відсотків надходжень акцизного податку з пального і транспортних засобів, ввізного мита на нафтопродукти та транспортні засоби, до спеціального фонду державного бюджету на розвиток дорожнього господарства;

припинення зарахування частини (13,44 відсотка) акцизного податку з виробленого в Україні та ввезеного на митну територію України пального до бюджетів місцевого самоврядування у зв’язку із зарахуванням цих надходжень до дорожнього фонду;

застосування чинних ставок оподаткування, зокрема, з основних податків:

Найменування показника	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
	розмір ставок				
Податок та збір на доходи фізичних осіб в т.ч.:	**19,5%**		**19,5%**		
податок на доходи фізичних осіб	18%		18%		
військовий збір	1,5%		1,5%		
Податок на прибуток підприємств	18%		18%		
Рентна плата за користування надрами для видобування залізної руди (відсоток від	8%	8,8%	8%		

вартості товарної продукції гірничого підприємства)					
Рентна плата за користування надрами для видобування природного газу	відсоток від вартості товарної продукції: - визначеної у договорах купівлі-продажу для забезпечення побутових споживачів та виробників теплової енергії; - середня митна вартість імпортного природного газу для забезпечення інших цілей				
видобутий із свердловин (крім нових свердловин з 01.01.2018):					
глибина залягання покладів до 5000 метрів	29%		29%		
глибина залягання покладів понад 5000 метрів	14%		14%		
з покладів на ділянках надр (родовищах) в межах континентального шельфу та/або виключної (морської) економічної зони України	11%		11%		
природний газ, видобутий під час виконання договорів про спільну діяльність	70%		70%		
видобутий із нових свердловин з 01.01.2018:					
глибина залягання покладів до 5000 метрів	12%		12%		
глибина залягання покладів понад 5000 метрів	6%		6%		
Рентна плата за користування надрами для видобування нафти	відсоток від вартості товарної продукції - середня ціна одного бареля нафти "Urals" перерахована у гривні за тонну за курсом НБУ із врахуванням середнього показника місткості барелів в 1 тонні нафти марки "Urals" у розмірі 7,28				
глибина залягання покладів до 5000 метрів	29%	31%	31%		
глибина залягання покладів понад 5000 метрів	14%	16%	16%		
Рентна плата за користування надрами для видобування газового конденсату	відсоток від вартості товарної продукції, розрахованої як для нафти				
глибина залягання покладів до 5000 метрів	45%	31%	31%		
глибина залягання покладів понад 5000 метрів	21%	16%	16%		
Податок на додану вартість	20%		20%		
Акцизний податок, зокрема:					
Сигарети з фільтром та без фільтра:					
специфічна ставка (грн. за 1000 шт.)	577,98	693,58 (І півріччя)	907,2	1088,64	1306,37

		756,00 (II півріччя)			
адвалорна ставка (відсоток від вартості реалізації)	12%		12%		
Мінімальне податкове зобов'язання із сплати акцизного податку (грн. за 1000 шт.)	773,20	927,84 (I півріччя) 1011,35 (II півріччя)	1213,61	1456,33	1747,6
Спирт етиловий та лікеро-горілчані вироби (грн. за 1 л 100% спирту)	126,96		126,96		
Пиво (грн. за 1 л)	2,78		2,78		
Електрична енергія (відсоток від вартості реалізації)	3,2%		3,2%		
Бензин (євро за 1000 л приведених до 15°C)	213,5		213,5		
Дизельне паливо (євро за 1000 л приведених до 15°C)	139,5		139,5		
Екологічний податок за викиди в атмосферне повітря двоокису вуглецю (за умови перевищення 500 тонн на рік, норма діє з 2019 року) (гривень за 1 тонну)	0,41	10	10		

При цьому в прогнозі доходів враховані наступні особливості:

індексація ставок, визначених у абсолютних значеннях по рентній платі за спеціальне використання лісових ресурсів, використання води, надр непов'язаних з видобутком, користування радіочастотним ресурсом, а також по екологічному податку не застосовувалась;

зменшення прибутку Національного банку України у 2020 році на 6,9 млрд грн від показника затвердженого в бюджеті 2019 року (47,6 млрд грн) до 40,7 млрд грн з подальшим поступовим зниженням у 2021-2022 роках.

З урахуванням чинних норм податкового та бюджетного законодавства, макроекономічного прогнозу, а також вищезазначених особливостей, загальні показники доходів державного бюджету на 2020-2022 роки зростають.

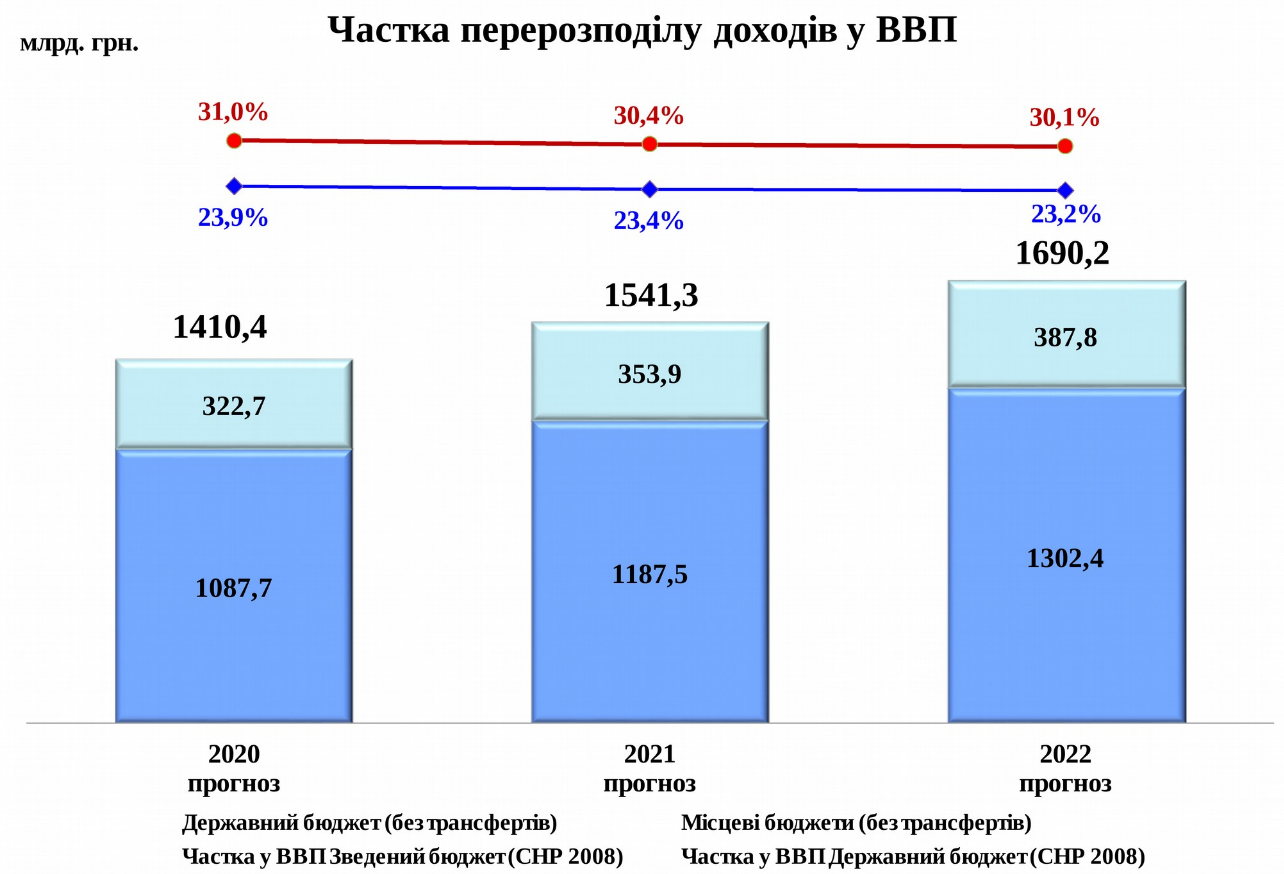
Загальні показники доходів державного бюджету у 2020 - 2022 роках

(млрд гривень)

Найменування показника	**2020 рік**			**2021 рік**			**2022 рік**		
	прогноз	*відхилення до попереднього року*		прогноз	*відхилення до попереднього року*		прогноз	*відхилення до попереднього року*	
		+/-	%		+/-	%		+/-	%

Державний бюджет (без урахування міжбюджетних трансфертів)	**1 087,7**	***68,4***	***106,7***	**1 187,5**	***99,7***	***109,2***	**1 302,4**	***114,9***	***109,7***
загальний фонд	*967,2*	*45,6*	*104,9*	*1 063,1*	*95,9*	*109,9*	*1 172,8*	*109,7*	*110,3*
спеціальний фонд	*120,5*	*22,9*	*123,4*	*124,3*	*3,8*	*103,2*	*129,6*	*5,2*	*104,2*

При цьому, частка перерозподілу валового внутрішнього продукту як через зведений бюджет, так і державний, у 2020-2022 роках поступово зменшується і по зведеному бюджету України становить на 2020 рік – 31,0 відсотків, на 2021 рік – 30,4 відсотка, на 2022 рік – 30,1 відсотка, а по державному бюджету на 2020 рік – 23,9 відсотка, на 2021 рік – 23,4 відсотка, на 2022 рік – 23,2 відсотка.

Зменшення частки доходів у ВВП відбулося в основному по наступних джерелах:

кошти, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України "Про Національний банк України" через зменшення прогнозного обсягу прибутку Національного банку, який підлягає перерахуванню до державного бюджету;

рентній платі за користування надрами у зв’язку з незначним зростанням фізичних обсягів видобування природного газу, прогнозної ціни нафти на світових ринках, прогнозної середньої митної вартості імпортованого природного газу порівняно з ростом номінального ВВП;

акцизному податку, що обумовлено стабільним рівнем споживання нафтопродуктів та меншими темпами зростання прогнозного курсу євро до гривні порівняно з ростом номінального ВВП, а також прогнозними обсягами виробництва інших підакцизних товарів.

Формування видаткової частини

Державна політика у сфері соціального забезпечення

Відповідно до статті 6 Закону України "Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії" базовим державним соціальним стандартом є **прожитковий мінімум**, встановлений законом, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії та стандарти у сферах доходів населення, житлово-комунального, побутового, соціально-культурного обслуговування, охорони здоров'я та освіти.

	2020			2021			2022		
	з січня	з липня	з грудня	з січня	з липня	з грудня	з січня	з липня	з грудня
Прожитковий мінімум, грн: на одну особу	2027	2118	2189	2189	2288	2358	2358	2464	2530
для дітей віком до 6 років	1779	1859	1921	1921	2007	2069	2069	2162	2220
для дітей віком від 6 до 18 років	2218	2318	2395	2395	2503	2579	2579	2695	2767
для працездатних осіб	2102	2197	2270	2270	2372	2445	2445	2555	2623
для осіб, які втратили працездатність	1638	1712	1769	1769	1849	1905	1905	1991	2044

Рівень забезпечення прожиткового мінімуму для призначення допомоги відповідно до Закону України "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім’ям" у відсотковому співвідношенні до прожиткового мінімуму для основних соціальних і демографічних груп населення:

- у 2020 році: для працездатних осіб - 25 відсотків, для дітей, осіб, які втратили працездатність, та осіб з інвалідністю – 100 відсотків відповідного прожиткового мінімуму;
- у 2021 році: для працездатних осіб - 35 відсотків, для дітей, осіб, які втратили працездатність, та осіб з інвалідністю – 100 відсотків відповідного прожиткового мінімуму;
- у 2022 році: для працездатних осіб - 40 відсотків, для дітей, осіб, які втратили працездатність, та осіб з інвалідністю – 100 відсотків відповідного прожиткового мінімуму.

Мінімальна заробітна плата та соціальні стандарти. При визначенні розмірів мінімальної заробітної плати на 2020-2022 роки Уряд враховує очікуване зростання рівня споживчих цін для забезпечення зростання купівельної спроможності працівників.

	Мінімальна заробітна плата		Посадовий оклад *працівника* I тарифного розряду Єдиної тарифної сітки	
	грн	темпи приросту, %	грн	темпи приросту, %
з 1 січня 2020 року	4 723	13,2	2 102	9,4
з 1 січня 2021 року	5 003	5,9	2 270	8,0
з 1 січня 2022 року	5 290	5,7	2 445	7,7

Соціальна політика. Усвідомлюючи необхідність підвищення якості та рівня життя українських громадян Уряд поставив перед собою одне з нагальних завдань: не пасивне пристосування соціальної політики до обмежених фінансово-матеріальних ресурсів країни, а визначення основних пріоритетів та активне впровадження реформ, які дають змогу втілювати в життя принципи соціальної справедливості й забезпечити постійне підвищення добробуту населення.

Протягом останнього часу впроваджено заходи підвищення адресності надання окремих соціальних пільг з урахуванням доходу, введено грошову форму для деяких видів пільг, розпочато реалізацію заходів із створення системи повноцінного виховання дітей в сімейному середовищі тощо. Це дозволило підвищити ефективність програм соціальної підтримки населення.

З метою вирішення низки соціальних питань при наданні пільг та субсидій на оплату житлово-комунальних послуг та стимулювання їх отримувачів до економного споживання енергоресурсів забезпечуватиметься подальший перехід до виплати пільг на оплату житлово-комунальних послуг у грошовій формі, що буде розпочато у кінці поточного року.

Для покращення соціальної підтримки починаючи з 2019 року запроваджено у рамках пілотного проекту із соціального захисту сімей з дітьми та підтримки розвитку відповідального батьківства надання одноразової допомоги "пакунок малюка" та відшкодування послуги з догляду за дитиною "муніципальна няня". Також розпочато деінституалізацію догляду дітей для забезпечення їх виховання у сім’ї або в умовах, максимально наближених до сімейних.

Подальше створення ефективної та досконалої системи здійснення соціальної підтримки населенню є актуальним і необхідним і у середньостроковій перспективі. Зокрема, надалі впроваджуватиметься комплексний підхід до розв’язання проблем найбільш вразливих верств населення, сприяння їх соціальній інтеграції та подоланню бідності, забезпечення захисту прав дітей, їх безпеки та благополуччя.

Завданнями на 2020-2022 роки є:

- забезпечення максимальної адресності та наближеності надання відповідної соціальної підтримки тим, хто її потребує;
- прозорість та доступність в отриманні соціальної підтримки;

- надання житлових субсидій та пільг населенню у грошовій формі;

- посилення мотивації отримувачів пільг та житлових субсидій населення до економного споживання житлово-комунальних послуг та впровадження заходів енергоефективності;

- надання соціальної підтримки з урахуванням уніфікованих критеріїв обрахунку сукупного доходу сім’ї та її фінансово-майнового стану;

- підвищення ефективності управління у сфері соціального страхування шляхом об’єднання фондів соціального страхування на базі Пенсійного фонду України;

- забезпечення захисту прав дитини, у тому числі шляхом розвитку сімейних та інших форм виховання дітей, наближених до сімейних, забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа.

Державна політика у сфері національної безпеки і оборони

Пріоритетом політики у сфері національної безпеки і оборони є забезпечення оборони України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканості, припинення збройної агресії Російської Федерації проти України та відсіч її, забезпечення недоторканості державного кордону та охорона суверенних прав України в її прилеглій зоні та виключній (морській) економічній зоні, захист конституційного ладу, економічного і оборонного потенціалу України, забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, забезпечення цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виявленню, ліквідації надзвичайних ситуацій та забезпечення сталого розвитку оборонно-промислового комплексу.

Основними досягненнями є:

– впровадження європейських та євроатлантичних принципів і стандарти у сфері національної безпеки і оборони;

– закріплення трансформації Збройних Сил України відповідно до стандартів НАТО та забезпечення незворотності змін в секторі безпеки і оборони;

– прийняття змін до Конституції, які закріпили євроатлантичні прагнення нашої держави, та забезпечення умов для набуття членства в НАТО;

– удосконалення системи керівництва та посилення демократичного цивільного контролю над сектором безпеки і оборони;

– прийняття на озброєння, допущення до експлуатації та поставлення у війська значної кількості сучасного озброєння і військової техніки;

– підвищення рівня мотивації особового складу до військової служби, у тому числі за рахунок збільшення грошового забезпечення військовослужбовців;

– нарощення рівня боєздатності, оперативної спроможності Збройних Сил України, покращення їх технічної оснащеності та забезпеченості;

– створення Національної поліції як ефективної поліцейської організації згідно з передовими Європейськими практиками та міжнародними стандартами.

У середньостроковій перспективі на 2020-2022 державою буде забезпечено:

– розвиток сектору безпеки і оборони на основі прийнятих у країнах – членах НАТО і ЄС принципів і стандартів;

– набуття (підтримання існуючих) спроможностей Збройними Силами України та іншими складовими сил оборони, необхідних для гарантованої відсічі збройної агресії, оборони держави та участі у підтриманні миру і міжнародної безпеки;

– створення єдиної ефективної системи логістики Збройних Сил України та інших складових сил оборони для максимально оперативного і належного задоволення потреб сил оборони у матеріально-технічних засобах;

– збільшення видатків на розвиток озброєння, військової і спеціальної техніки;

– оптимізацію структури особового складу Збройних Сил України та інших військових формувань у межах їх загальної чисельності шляхом нарощування посад сержантського і старшинського складу та підвищення професійних вимог щодо кандидатів на такі посади;

– збільшення обсягу закупівель продукції (робіт, послуг) оборонного призначення на конкурентних засадах, підвищення рівня прозорості виконання державного оборонного замовлення;

– створення та освоєння виробництва озброєння, військової техніки, боєприпасів та продуктів спеціальної хімії відповідно до передбачених заходів державних цільових програм реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу;

– створення безпечного середовища життєдіяльності людей, забезпечення охорони прав і свобод людини;

– посилення заходів із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій і пожеж.

З урахуванням вимог статті 35 Закону України "Про національну безпеку України" для реалізації зазначеного на 2020 – 2022 роки на національну безпеку і оборону (Міноборони, Держспецтрансслужба, ГУР Міноборони, система органів МВС, Служба безпеки, Служба зовнішньої розвідки, Управління державної охорони, Адміністрація Держспецзв’язку, Апарат РНБОУ, а також бюджетна програма Мінекономрозвитку КПКВК 1201520) передбачено спрямовувати ресурс на рівні 5 відсотків ВВП щороку, а саме:

на 2020 рік – 227 585,0 млн грн (загальний фонд – 208 107,5 млн грн, спеціальний фонд – 14 477,5 млн грн, державні гарантії – 5 000,0 млн грн);

на 2021 рік – 253 495,0 млн грн (загальний фонд – 233 376,8 млн грн, спеціальний фонд – 15 118,2 млн грн, державні гарантії – 5 000,0 млн грн);

на 2022 рік – 280 865,0 млн грн (загальний фонд – 263 856,5 млн грн, спеціальний фонд – 12 008,5 млн грн, державні гарантії – 5 000,0 млн гривень).

Державна політика у сфері освіти і науки

Освіта. Підвищення конкурентоспроможності людського капіталу є важливим завданням, яке стоїть перед Україною. На сьогодні розрив навичок залишається високим, а продуктивність робочої сили низькою, що потребує змін у сфері освіти. Саме тому протягом останніх років відбувались зміни в політиці у сфері освіти, яка залишиться пріоритетною і у 2020-2022 роках.

В рамках реформи загальної середньої освіти "Нова українська школа" у 2018 році майже півмільйона першокласників розпочали навчання за компетентнісним підходом; запроваджено процедуру сертифікації та проведено підвищення кваліфікації більш ніж 41 тисячі вчителів; розпочато розбудову нового освітнього середовища у закладах загальної середньої освіти.

Для забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами сьогодні функціонує 522 інклюзивно-ресурсних центри, а також 24 ресурсні центри підтримки інклюзивної освіти в усіх областях України; запроваджено обов’язковий курс для всіх педагогічних працівників щодо особливостей роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в рамках інклюзивного навчання.

Задля підвищення престижності та наближення професійної (професійно-технічної) освіти до потреб ринку праці, відбувається модернізація та оновлення матеріально-технічної бази закладів професійної (професійно-технічної) освіти. Так, на основі наявних закладів створено 100 навчально-практичних центрів, оптимізовано мережу закладів професійної (професійно-технічної) освіти за рахунок зменшення їх кількості на 63 заклади. Посилено співпрацю з роботодавцями, зокрема, створено 19 навчально-практичних центрів із залученням інвестицій соціальних партнерів та запроваджено елементи дуальної форми здобуття освіти у 210 закладах професійної (професійно-технічної) освіти, охоплено 114 професій, залучено 493 підприємства, навчаються 6060 учнів.

Створено інституційні передумови для забезпечення якості вищої освіти, а саме затверджено склад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Підвищено вимоги до вступників в магістратуру та до підготовки магістрів, а саме запроваджено додаткові заходи щодо забезпечення доброчесності – проведення вступних іспитів з використанням технологій зовнішнього незалежного оцінювання та єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобуття ступеня магістра для 30 спеціальностей. Розпочато модернізацію підготовки фахівців з педагогічних спеціальностей шляхом оновлення відповідної лабораторної бази закладів вищої освіти.

У середньостроковій перспективі буде продовжено реформу загальної середньої освіти "Нова українська школа" для забезпечення якісної, сучасної та доступної середньої освіти шляхом таких заходів:

- визначення і впровадження принципово нових підходів до реалізації змісту освіти у освітніх програмах і підручниках, визначення навчальних результатів і способів їх вимірювання;

- розбудови нового освітнього середовища, що відповідатиме вимогам сьогодення, задоволення потреб учасників освітнього процесу та мотивації здобувачів до навчання, а вчителів до професійного розвитку;

- забезпечення доступності загальної середньої освіти, зокрема щодо навчання державною мовою поряд із вивченням рідної мови для національних меншин та корінних народів;

- упорядкування мережі малокомплектних шкіл шляхом поступового підвищення розрахункової наповнюваності класів при розрахунку освітньої субвенції та зміни механізмів фінансування шкіл з малою чисельністю учнів;

- забезпечення закладів загальної середньої освіти сучасним навчальним обладнанням;

- впровадження нових механізмів моніторингу якості освіти, громадської акредитації та інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти.

Відповідно до найкращого досвіду розвинутих країн буде розбудовано безпечну та інклюзивну систему освіти за допомогою таких заходів:

- розбудова дієвої та територіально-доступної мережі інклюзивно-ресурсних центрів;

- надання освітніх послуг учням з особливими освітніми потребами максимально наближено до місця проживання та з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей;

- створення сприятливих умов для навчання дітей з особливими освітніми потребами, отримання освіти дітьми, що перебувають на довготривалому лікуванні в закладах охорони здоров'я або навчаються в спеціальних школах.

Сьогодні Україні бракує професійних працівників на робітничих професіях, що є наслідком їх низької престижності, а також невідповідністі навичок випускників закладів професійної (професійно-технічної) освіти потребам роботодавців. Тому у сфері освіти пріоритетним буде створення сучасної системи професійної (професійно-технічної) освіти шляхом:

- наближення змісту та якості професійної (професійно-технічної) освіти до поточних та перспективних потреб ринку праці, зокрема, завдяки створенню сучасних навчально-практичних центрів за галузевим спрямуванням та центрів професійної досконалості;

- підвищення привабливості, престижності та доступності професійної (професійно-технічної) освіти для здобувачів, у тому числі шляхом підготовки кваліфікованих робітників за професіями загальнодержавного значення;

- створення умов для ефективної співпраці закладів професійної (професійно-технічної) освіти, місцевої влади та бізнесу;

- впровадження електронної системи збору та обробки статистичних та адміністративних даних у сфері професійної (професійно-технічної) освіти.

Нагальним залишиться питання забезпечення якості вищої освіти, а також розбудова системи освіти для дорослого населення:

- забезпечення унормування організації роботи Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти як складової системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти, яка відповідає стандартам і рекомендаціям Європейського простору вищої освіти (ESG);

- забезпечення формульного розподілу видатків на вищу освіту;

- запровадження єдиного державного кваліфікаційного іспиту з окремих спеціальностей із використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання;

- підвищення вимог до здобувачів освітнього ступеня магістра та забезпечення доброчесності вступних випробувань шляхом розширення практики запровадження єдиного вступного іспиту з іноземної мови із використанням організаційно-технологічних процесів здійснення зовнішнього незалежного оцінювання, що сприятиме забезпеченню рівності вступників та доброчесність вступу;

- забезпечення розвитку освітньої статистики та аналітики вищої освіти для прийняття виважених управлінських рішень щодо підвищення якості вищої освіти та модернізації мережі закладів вищої освіти.

Наука. У 2017 та 2018 роках було створено відповідно Національну раду з питань розвитку науки і технологій та Національний фонд досліджень України та закладено фундамент для ефективніших підходів фінансування науки. Для оцінювання ефективності наукової (науково-технічної) діяльності запроваджено державну атестацію наукових установ та закладів вищої освіти, що сприятиме оптимізації наукових установ та визначенню базового фінансування науки у закладах вищої освіти на основі об'єктивних даних. Протягом останніх років було збільшено

видатки на підтримку проектів наукових робіт, науково-технічних (експериментальних) розробок та стипендіальних програм молодих вчених з 0,5 відсотків у 2015 році до 1,5 відсотка у 2018 році. Розпочато роботу зі створення нових об’єктів дослідницької інфраструктури, так, у 2018 році створено 8 центрів колективного користування обладнанням. Україна стала повноцінним учасником Рамкової програми Європейського Союзу з наукових досліджень та інновацій "Горизонт 2020" та програми Євратом.

У середньостроковій перспективі буде продовжено здійснення заходів щодо відновлення статусу вітчизняної науки як основного інструменту технологічного розвитку держави, та створення нової системи управління і фінансування науки, зокрема шляхом:

- поступового підвищення частки грантової підтримки наукових і науково-технічних проектів через Національний фонд досліджень України;

- залучення грантового принципу фінансування наукових досліджень галузевими державними науковими установами;

- збільшення частки фінансової підтримки наукової діяльності молодих вчених;

- поглиблення інтеграції України у європейський науковий простір;

- підтримки пріоритетних наукових досліджень закладами вищої освіти та науковими установами, які за результатами проведення державної атестації матимуть найкращу атестаційну оцінку;

- проведення об’єктивного оцінювання результативності діяльності усіх державних наукових установ та закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності та оптимізація мережі таких установ.

Державна політика у сфері охорони здоров’я

У 2018 році відповідно до Закону України "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення" розпочато повномасштабну трансформацію фінансування системи охорони здоров’я в центрі якої - людина і її здоров’я.

На початку 2018 року була створена Національна служба здоров’я України (далі - НСЗУ) - центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення та є єдиним замовником та платником за медичні послуги за договорами з надавачами медичних послуг.

За півтора роки трансформації системи охорони здоров’я українці отримали право вільно обирати та змінювати свого лікаря на первинній ланці. Заклади, які співпрацюють з НСЗУ, надають пакет первинної медичної допомоги повністю за кошти державного бюджету. Усі бюджетні заклади сімейної медицини в Україні автономізувались й стали комунальними некомерційними підприємствами, що надало змогу вільно організувати свою роботу та, зокрема, впроваджувати систему гнучких заробітних плат медичному персоналу. НСЗУ також укладає контракти з приватними медичними закладами та ФОП, що підвищує конкуренцію у сфері надання медичної допомоги.

У 2018 році розпочато створення електронної системи охорони здоров'я. Всі декларації з пацієнтами укладаються в електронному вигляді, медичні заклади укладають договори і звітують НСЗУ також виключно в електронній формі.

З квітня 2017 року запроваджено Урядову програму "Доступні ліки", завдяки якій пацієнти з серцево-судинними захворюваннями, бронхіальною астмою чи

діабетом II типу можуть отримати ліки за кошти державного бюджету або з незначною доплатою. З 1 квітня 2019 року запрацював електронний рецепт за цією програмою. Це дозволило пацієнтам отримувати ліки за рецептом у будь-якій аптеці в Україні, яка має договір з НСЗУ, без прив'язки до місцевості, де цей рецепт був виданий.

Також, у 2019 році у Вінницькій, Донецькій, Одеській, Полтавській, Тернопільській областях та місті Києві пілотується нова модель організації та надання екстреної медичної допомоги, спроможної забезпечити вчасне, якісне та ефективне реагування на випадки невідкладних станів, центри екстреної медичної допомоги забезпечуються апаратно-програмними комплексами оперативно-диспетчерських служб в рамках створення комплексного автоматизованого управління системою екстреної медичної допомоги.

У 2020 та середньостроковій перспективі передбачається поширення реформи фінансування системи охорони здоров’я, розпочатої у 2018 році, на всі види медичної допомоги та забезпечення універсального доступу громадян до гарантованого пакету необхідних медичних послуг та лікарських засобів.

З 2020 року відповідно до закону "Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення" Уряд забезпечить формування Програми медичних гарантій як складової закону про Державний бюджет України. При цьому, програму медичних гарантій для всіх видів медичної допомоги буде запроваджено з 1 квітня 2020 року (в першому кварталі медичну субвенцію).

Покращення стану здоров’я населення України шляхом забезпечення доступу до основних медичних послуг стане важливим напрямком змін політики у сфері охорони здоров’я. Фінансові ресурси буде зосереджено на пріоритетних потребах охорони здоров’я:

- профілактиці, первинній медичній допомозі та амбулаторному (стаціонарозамісному) лікуванні, які є найбільш економічно ефективними;

- підвищенні якості надання медичної допомоги пацієнтам у невідкладних станах з метою знизити передчасну смертність;

- підвищенні доступності основних лікарських засобів для попередження ускладнення захворювань;

- наданні медичних послуг та лікарських засобів, в першу чергу, пов’язаних з медичними станами: пологи та неонатальна допомога; неінфекційні захворювання: астма; серцево-судинні захворювання, зокрема, артеріальна гіпертензія, мозковий інсульт, гострий інфаркт міокарда; діабет II типу; онкологічні захворювання (рання діагностика); інфекційні захворювання: вакциноконтрольовані захворювання, ВІЛ/СНІД, туберкульоз, гепатит В та С.

Важливими напрямками змін політики у сфері охорони здоров’я також будуть:

- забезпечення доступності, своєчасності та якості екстреної медичної допомоги пацієнтам у невідкладних станах шляхом удосконалення догоспітальної категоризації викликів відповідно до сучасних протоколів диспетчеризації, оснащення бригад екстреної медичної допомоги відповідно до вимог примірного табеля (переліку) оснащення структурних підрозділів системи екстреної медичної допомоги, стандартизації роботи системи екстреної медичної допомоги та контролю якості надання екстреної медичної допомоги;

- створення спроможної системи громадського здоров'я, переорієнтація системи охорони здоров’я від політики лікування до політики профілактики захворювань, розвиток національної системи крові як складової частини системи

громадського здоров'я, що на загальнодержавному рівні забезпечить обіг та доступ безпечних компонентів донорської крові;

- розвиток трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів шляхом створення системи оперативного лікування з трансплантації органів та інших анатомічних матеріалів, у тому числі методом трансплантації органів від посмертного донора та трансплантації кісткового мозку від неродинного донора, забезпечення функціонування Єдиної державної інформаційної системи трансплантації (ЄДІСТ).

Буде забезпечено прозорість використання бюджетних коштів шляхом обліку всіх наданих медичних послуг та лікарських засобів, що оплачуються в межах Програми медичних гарантій, через електронну систему охорони здоров'я.

Завершення процесу автономізації та кроки із інтеграції закладів охорони здоров'я, що надають вторинну (спеціалізовану) та третинну (високоспеціалізовану) медичну допомогу, сприятимуть посиленню економічної ефективності управління закладами.

Державна політика у сфері культури та інформаційного простору

З кожним роком спостерігаються суттєві зрушення в культурній сфері, зокрема налагоджено прозоре фінансування культурно-мистецьких проектів на конкурсній основі за підтримки Українського культурного фонду. Реалізація проектів за різними напрямами стимулює розвиток культурно-мистецького потенціалу як окремих громадян, так і громад в цілому.

У 2016 році створено Український інститут книги, що наділений широким спектром повноважень з підтримки книговидавничої справи, популяризації читання, стимулювання перекладацької діяльності, популяризації української літератури у світі.

Здійснюються заходи щодо запровадження нових форм та створення ефективної системи інструментів державної підтримки кінематографії відповідно до Закону України "Про державну підтримку кінематографії в Україні".

За останні роки налагоджено повноцінне функціонування Суспільного телебачення і радіомовлення України та спостерігається підвищення довіри населення до мовника.

В подальшому держава сприятиме формуванню цілісного культурного середовища та інформаційного суспільства, створенню умов для творчої самореалізації громадян, збереженню культурно-духовної спадщини, повноцінному функціонуванню суспільного мовлення, що є запорукою становлення активного громадянського суспільства та задоволення його потреб в отриманні об'єктивної та неупередженої інформації.

Підтримуватиметься високий інтелектуальний та культурний рівень населення через реалізацію програм загальнодержавного характеру, забезпечення пріоритету суспільних інтересів над комерційними та політичними шляхом підтримки та розвитку суспільного телебачення і радіомовлення України.

Крім того, у 2020-2022 роках передбачається продовження виконання завдань, спрямованих на:

- створення національної інфраструктури даних культурної спадщини, системи генерації та обміну уніфікованими даними електронного обліку, їх інтероперабельності і презентації культурної спадщини, інтеграції з міжнародними банками даних;

- популяризацію культурної спадщини і зміцнення матеріально-технічної бази об’єктів та територій національного культурного надбання;

- забезпечення державної підтримки розвитку та застосування української мови у всіх сферах суспільного життя, зокрема шляхом підтримки української цифрової бібліотеки та книговидавничої справи, популяризації української літератури у світі та оновлення фондів бібліотек виданнями українською мовою;

- створення, поширення, збереження національного культурного продукту, виконаного українською мовою шляхом поширення знань про українську мову та її роль у розвитку української та європейської культури; підтримку та популяризацію української мови, формування сприйняття української мови серед населення України як елемента національної безпеки;

- підвищення престижу українського кіно та розширення міжнародного співробітництва у сфері кінематографії;

- подальше впровадження прозорих механізмів надання державної підтримки кінематографії, визначених Законом України "Про державну підтримку кінематографії в Україні", зокрема шляхом здійснення державної підтримки на виробництво (створення) та розповсюдження національних фільмів, створення сприятливих умов для залучення позабюджетних коштів, у тому числі іноземних інвестицій та коштів від іноземних суб'єктів кінематографії;

- створення конкурентоспроможного середовища у сфері театрального, музичного, хореографічного, циркового, образотворчого мистецтва шляхом популяризації, підтримки та розвитку професійного мистецтва, підтримки сучасних інноваційних культурних проектів, стимулювання професійних митців до вироблення конкурентоспроможного національного культурного продукту;

- промоцію креативних індустрій та підвищення обізнаності щодо їхнього впливу на соціально-економічний розвиток країни, підвищення інституційної спроможності, що сприяє розвитку креативних індустрій;

- підтримку функціонування та розвитку суспільного телебачення і радіомовлення України;

- зміцнення суспільної довіри, розвитку громадянської відповідальності, української мови та культури, особистості та народу України; надання суспільству достовірної та збалансованої інформації про Україну та світ; надання громадянам України затребуваних інформаційних продуктів, відсутніх на комерційному ринку.

Державна політика у сфері дорожньо - транспортної інфраструктури

З метою відновлення і розвитку автомобільних доріг для їх інтеграції до європейської транспортної системи та підвищення рівня безпеки дорожнього руху, комфортності та економічності перевезень у 2018 році запроваджено систему фінансування дорожньої галузі, шляхом створення у складі спеціального фонду державного бюджету державного дорожнього фонду.

Загальні засади щодо формування та використання коштів державного дорожнього фонду визначені статтею 24^2 Бюджетного кодексу України. Джерелами формування державного дорожнього фонду визначено: акцизний податок з вироблених в Україні та ввезених на митну територію України пального і транспортних засобів; плату за проїзд автомобільними дорогами транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні; ввізне мито на нафтопродукти і транспортні засоби та шини до них; кредити (позики), що залучаються державою від іноземних держав, іноземних фінансових установ і міжнародних фінансових організацій для реалізації

інвестиційних проектів; плату за проїзд платними автомобільними дорогами загального користування державного значення; інші надходження, передбачені Державним бюджетом України.

Починаючи з 2018 року передбачено щорічне збільшення наповнення державного дорожнього фонду за рахунок акцизного податку з вироблених в Україні та ввезених на митну територію України пального і транспортних засобів, ввізного мита на нафтопродукти і транспортні засоби та шини до них. Починаючи з 2020 року до державного дорожнього фонду передаватиметься 100 відсотків цих надходжень порівняно із 75 відсотками у 2019 році та 50 відсотками у 2018 році.

Кошти державного дорожнього фонду спрямовуються на розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного та місцевого значення та виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими державою або під державні гарантії на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування, а також на фінансове забезпечення заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно до державних програм.

У 2020-2022 роках буде продовжено реалізацію впровадженої системи фінансування заходів з розвитку дорожньо-транспортної інфраструктури за рахунок державного дорожнього фонду, що дасть змогу:

- покращити транспортно-експлуатаційний стан автомобільних доріг загального користування державного та місцевого значення;

- забезпечити гарантійний строк експлуатації збудованих, реконструйованих та капітально відремонтованих автомобільних доріг загального користування державного значення не менш як 10 років;

- знизити рівень смертності внаслідок дорожньо-транспортних пригод, ступеня тяжкості наслідків дорожньо-транспортних пригод для учасників дорожнього руху;

- запровадити ефективну систему управління безпекою дорожнього руху для забезпечення захисту життя та здоров'я населення.

В результаті спрямування коштів державного дорожнього фонду на розвиток дорожньо-транспортної інфраструктури у 2020-2022 роках планується: здійснення робіт з реконструкції та ремонту на дорогах місцевого значення протяжністю близько 129 315,4 км; провести капітальний ремонт на автодорогах державного значення – 3 107 км; введення в експлуатацію автодоріг державного значення – 292,1 км; зменшити місця концентрації ДТП на 22 відсотка.

Для здійснення заходів із впровадження, розбудови, відновлення та експлуатації системи фіксації правопорушень у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі (за рахунок джерел, визначених пунктом 13^5 частини третьої статті 29 Бюджетного кодексу України) передбачено в спеціальному фонді відповідні видатки в обсягах 2 400,0 млн грн – у 2020 році, 2 400,0 млн грн – у 2021 році та 2 520,0 млн грн – у 2022 році, в тому числі Міністерству внутрішніх справ України в обсягах 960,0 млн грн – у 2020 році, 960,0 млн грн – у 2021 році та 1 008,0 млн грн – у 2022 році і не розподілений між головними розпорядниками коштів державного бюджету обсяг коштів у розмірі 1 440,0 млн грн – у 2020 році, 1 440,0 млн грн – у 2021 році та 1 512,0 млн грн – у 2022 році, який буде розподілено під час підготовки проекту Державного бюджету України на 2020 рік та Бюджетної декларації на 2021-2023 роки.

Державна політика у сфері агропромислового комплексу

Агропромисловий комплекс є однією з важливих складових частин економіки України, який підтримує економічний розвиток, забезпечує продовольчу безпеку та сприяє поліпшенню добробуту населення.

З 2017 року, Бюджетним кодексом України встановлено норму, що державна підтримка сільськогосподарських товаровиробників не повинна бути меншою за 1 відсоток випуску продукції у сільському господарстві. При цьому, відповідно до членства в СОТ сума на виробничі субсидії (жовта скринька) обмежена, тоді як дозволяються заходи зеленої скриньки.

Прогнозованість та стабільність фінансової підтримки сільськогосподарських товаровиробників на фоні стабільного попиту за два останні роки дозволила зупинити спад поголів’я корів у сільськогосподарських підприємствах (вперше за 10 років), збільшити поголів’я свиней, побудувати нові тваринницькі ферми і комплекси, а саме ввести в експлуатацію 51 об’єкт, вартість яких частково відшкодовано за рахунок коштів державного бюджету та створити 1 336 нових робочих місць. Було також збільшено площі закладення багаторічних насаджень, зокрема на 3,5 тис га плодово-ягідних насаджень та відповідно збільшено на 25 відсотків валовий збір плодово-ягідних культур, втричі підвищено темпи оновлення машинно-тракторного парку сільгосптоваровиробниками

З метою забезпечення розвитку АПК державну підтримку сільськогосподарських товаровиробників буде продовжено. Підтримку буде спрямовано на:

- стимулювання розвитку галузі тваринництва, що забезпечить стабілізацію чисельності поголів’я сільськогосподарських тварин у сільськогосподарських підприємствах та збільшення їх продуктивності, розвиток племінних (генетичних) ресурсів;

- підтримку фермерських господарств, що покращить доступ фермерських господарств до фінансових ресурсів, зміцнить матеріально-технічну базу сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів;

- технічне переоснащення сільськогосподарського виробництва через механізм часткової компенсації сільгосптоваровиробникам вартості сільськогосподарської техніки та обладнання, що сприятиме стимулюванню розвитку сільгосптоваровиробників, оновленню машино - тракторного парку;

- надання фінансової підтримки через механізми пільгового кредитування сільгосптоваровиробників, зокрема фермерських господарств, що дасть можливість збільшити питому вагу пільгових кредитів у загальному обсязі кредитів, наданих у сільське господарство;

- стимулювання закладення багаторічних насаджень, що значно розширить площі виноградників, садів, ягідників, хмільників та збільшить валове виробництво відповідної продукції, а також покращить умови її зберігання та переробки.

Державна політика у сфері вугільної галузі

Основним завдання державної політики у вугільній галузі є виведення державних вугледобувних підприємств на беззбитковий та бездотаційний рівень.

Для виконання цього завдання Урядом схвалена Концепція реформування та розвитку вугільної промисловості на період до 2020 року, якою визначені шляхи розв’язання проблем у вугільній галузі.

У наступник роках продовжуватимуть здійснюватися заходи з реструктуризації вугільної галузі.

Для цього усі шахти, які є дотаційними, розділені на дві групи – неперспективні, які будуть ліквідовані, та перспективні, які тимчасово залишатимуться в державній власності з подальшим залученням інвесторів до їх фінансування або передачею до приватизації.

Одночасно**,** здійснюватимуться заходи із соціального захисту працівників державних вугледобувних підприємств, які ліквідуються, зокрема: створення робочих місць та працевлаштування працівників шахт, які ліквідовуватимуться; перепідготовка та перекваліфікація шахтарів; сприяння добровільному переселенню сімей шахтарів, які втратили роботу, до іншої місцевості з метою працевлаштування; забезпечення впровадження та реалізації ініціатив, спрямованих на розвиток малого бізнесу у регіонах, на території яких розміщуються підприємства вугільної галузі тощо.

Для забезпечення екологічної безпеки, ліквідація шахт здійснюватиметься за проектами, які передбачатимуть приведення об'єктів цих шахт у безпечний стан, при цьому для забезпечення гідроекологічної безпеки на ліквідованих шахтах будуть утримуватися водовідливні комплекси.

Державна політика у сфері енергоефективності та енергозбереження

Враховуючи важливість посилення енергонезалежності державою реалізуються заходи з підвищення енергоефективності та енергозбереження.

У 2020 році продовжиться дія державної програми "теплих кредитів" - підтримки за механізмом здешевлення кредитів, виданих населенню та ОСББ на реалізацію енергоефективних заходів.

При цьому, з метою підтримки ініціатив щодо енергоефективності, впровадження інструментів стимулювання і підтримки здійснення заходів з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель та енергозбереження Кабінетом Міністрів України утворено Фонд енергоефективності відповідно до Закону України "Про Фонд енергоефективності".

Для функціонування Фонду Кабінетом Міністрів затверджено Статут, сформовано статутний капітал, сформована Наглядова рада, також сформовано Дирекцію та призначено керівника підрозділу внутрішнього аудиту.

Працівниками Фонду у співпраці із партнерами було розроблено, а Наглядовою радою затверджено: організаційну структуру Фонду, положення про дирекцію, положення структурні підрозділи, технічний та фінансовий офіси та інші документи, необхідні для регламентації внутрішньої діяльності Фонду, зокрема, для добору персоналу.

Проекти Фонду реалізовуватимуться шляхом надання грантів (безповоротної фінансової допомоги, що надається безпосередньо або через банки-партнери) для часткового відшкодування вартості заходів з енергоефективності серед багатоквартирних будинків, в яких створені ОСББ.

Річний бюджет Фонду формується за рахунок коштів Державного бюджету України (на поповнення статутного капіталу Фонду) та коштів, які Фонд отримує як гранти або залучає в інший спосіб.

Поповнення статутного капіталу Фонду з державного бюджету забезпечує надання 100 млн євро допомоги від ЄС (80 млн євро) та Німеччини (20 млн євро) в рамках Угоди про фінансування заходу “Програма підтримки енергоефективності в Україні – EE4U” та Угоди про фінансування заходу “Програма підтримки енергоефективності в Україні – EE4U-II” (EE4U та EE4U-II).

Завданнями Фонду є розширення кола споживачів послуг з підвищення ефективності споживання енергоресурсів та реалізація проектів з підвищення енергоефективності та енергозбереження у житловому секторі, зокрема оснащення споижвачів приладами обліку енергоресурсів, утеплення та термомодернізація будівель та приміщень, оснащення тепловими котлами тощо.

Розвиток інновацій

З метою розвитку та стимулювання інноваційної діяльності в Україні для комерціалізації результатів науково-технічних розробок і випуску на ринок нових або вдосконалених технологій, товарів, послуг, організаційно-технічних рішень виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру створено Фонд розвитку інновацій.

Фонд на конкурсних засадах надає фінансову підтримку суб’єктам господарювання, що створює інноваційний продукт з метою отримання прибутку шляхом провадження підприємницької діяльності з використанням такого інноваційного продукту.

Наступними завданнями на середньострокову перспективу будуть видача грантів та інших видів фінансової і технічної підтримки, а також сприяння залученню додаткових інвестицій.

Діяльність Фонду вплине на збільшення частки суб’єктів господарювання, які займаються інноваційною діяльністю в Україні, а також на розвиток інвестиційного потенціалу сфер такої підтримки. Послідуючий експорт комерціалізованих інноваційних продуктів та рішень з високою доданою вартістю, які будуть розроблені завдяки фінансовій та технічній підтримці Фонду, сприятиме якісному покращенню структури українського експорту, що матиме позитивний вплив як на платіжний баланс України, так і на імідж України у сфері інновацій.

Фонд сприятиме залученню додаткових інвестицій у проекти, які отримають підтримку Фонду, що дозволить використовувати кращі світові практики та знизити навантаження на державних бюджет України для досягнення максимально можливого ефекту. Завдяки залученню партнерів та інвесторів частка успішних інноваційних проектів буде відповідати світовим тенденціям.

Підтримка та розвиток малого і середнього підприємництва

Світовий досвід свідчить, що розвиток малого та середнього підприємництва (МСП) є важливим для підтримки стабільного економічного зростання країни, створення робочих місць та розвитку інноваційного потенціалу країни. Водночас в Україні роль МСП залишається порівняно нижчою, ніж в країнах ЄС.

Тому протягом останніх років уряд визначив одним із своїх пріоритетів розвиток МСП. Розвиток підприємництва також відповідає Угоді про асоціацію між Україною та ЄС.

У 2017 році було ухвалено Стратегію розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року, а у 2018 році – план заходів на виконання Стратегії. Ухвалена Стратегія відповідає положенням Акту малого бізнесу ЄС.

На виконання Стратегії було продовжено заходи із дерегуляції ведення бізнесу, що сприяло поліпшенню місця України у рейтингу Світового банку Doing Business ("Ведення бізнесу"). Також було розпочато створення регіональних центрів підтримки бізнесу. Також у 2018 році було створено Офіс розвитку малого і середнього підприємництва (як постійно діючий консультативно-дорадчий орган при Міністерстві економічного розвитку і торгівлі). Серед завдань офісу визначено формування

інфраструктури підтримки МСП державно-приватний діалог з розвитку підприємництва.

МСП також отримали доступ до державних закупівель через запровадження електронної системи закупівель Прозоро. Кількість МСП, включно з ФОП, які беруть участь в державних закупівлях зросла протягом останніх років.

Для збільшення доступу до фінансування, що є більшою проблемою для менших підприємств, ніж для великих, уряд активізував співпрацю з міжнародними фінансовими організаціями, які надають підтримку МСБ через обрані банки. Зокрема, завдяки Угоді про асоціацію, МСБ отримав додатковий інструмент підтримки - "Підтримка МСБ в рамках Поглибленої і всеохоплюючої зони вільної торгівлі" - набір програм, які відкриють українським МСБ доступ до чотирьох видів підтримки за рахунок ЄБРР та ЄІБ.

Одним з напрямів для підтримки та розвитку МСП є забезпечення ефективної діяльності Німецько-Українського фонду (НУФ), який було створено з метою забезпечення фінансової та іншої супровідної підтримки приватних суб’єктів мікро-, малого та середнього підприємництва (ММСП) в Україні. НУФ здійснює операції з українськими банками, небанківськими фінансовими установами та іншими постачальниками фінансових послуг або подібними установами, які працюють з ММСП.

Станом на травень 2019 року НУФ впроваджує 4 кредитні програми:

- Програма мікрокредитування (у євро),
- Програма з кредитування мікро-, малих та середніх підприємств за пріоритетними галузевими напрямками (Програма ММСП; у гривнях),
- Проект "Програма з рефінансування заходів підтримки системи кредитування у сільській місцевості" (Проект НУФ І; у євро)
- Проект "Підтримка малих та середніх підприємств" (Проект НУФ ІІ; у гривнях).

Проекти І та ІІ фінансуються за рахунок кредитних ліній KfW (Установа для відбудови, ФРН). Триває підготовка до запуску нового кредитного проекту НУФ ІІІ (кредитування МСП в сфері енергоефективності). ДУ "ОФІС АПМФС" забезпечує супроводження роботи НУФ.

Враховуючи компетенції, які історично склалися в НУФ/ДУ "ОФІС АПМФС", фонд може ефективно брати участь у проектах, пов’язаних з підтримкою банківського кредитування. У той же час, будь-які інші проекти також будуть розглядатися й братися на впровадження, у разі наявності необхідних передумов.

На 2020-2022 роки розвиток МСП надалі залишиться в пріоритетах уряду. Заходи уряду в цій сфері будуть спрямовані на створення сприятливих умов для провадження підприємницької діяльності. Продовжиться робота із перегляду регуляторних актів, що сприятиме вищій ефективності регуляторних актів. Також будуть продовжені заходи із підвищення доступу МСП до фінансування, що сприятиме розвитку бізнесу і створенню робочих місць.

Державні капітальні вкладення на розроблення та реалізацію державних інвестиційних проектів

З 2016 року запроваджено новий єдиний механізм розподілу державних капітальних вкладень на розроблення та реалізацію державних інвестиційних проектів, відповідно до якого розподіл таких коштів здійснюється між головними розпорядниками бюджетних коштів за результатами відбору в установленому

порядку державних інвестиційних проектів Міжвідомчою комісією з питань державних інвестиційних проектів.

В 2018 році за таким механізмом біло профінансовано 15 державних інвестиційних проектів на які було спрямовано 1 756 662, 7 тис грн, в 2019 році – 2 339 432,6 тис грн передбачається спрямувати на фінансування 34 державних інвестиційних проектів.

На розроблення та реалізацію державних інвестиційних проектів передбачається спрямувати державні капітальні вкладення щорічно у обсязі 2 339 432,6 тис грн, розподіл яких здійснюватиметься в установленому порядку Міжвідомчою комісією з питань державних інвестиційних проектів зокрема за такими пріоритетними напрямами:

- соціально-культурна сфера і сфера охорони здоров'я;
- паливно-енергетична сфера, видобувна та обробна промисловість, мінерально-сировинна база;
- сфера охорони навколишнього природного середовища;
- транспортна сфера;
- функціонування органів влади та надання ними послуг.

Співпраця з МФО та проекти МФО

З огляду на потребу фінансувати впровадження структурних реформ на фоні обмежених доходів бюджету одним з пріоритетних завдань фінансового забезпечення реалізації державної політики у різних сферах діяльності є залучення позик іноземних держав, фінансових установ і міжнародних фінансових організацій (далі – МФО), що залучаються державою. МФО надають підтримку реформуванню національної економіки та впровадженню структурних реформ.

Концепція партнерства Світового банку з Україною на 2017-2021 роки була схвалена Радою Директорів Світового банку 20 червня 2017 року, головною метою якої є сприяння сталому та комплексному відновленню економіки України, зокрема:

1) покращення урядування, боротьба з корупцією;

2) створення ринків (підвищення якості інфраструктурних послуг, особливо в сфері енергетики і транспорту, створення рівних умов у приватному секторі, проведення земельної реформи);

3) фіскальна і фінансова сталість (управління фіскальними ризиками, зміцнення фінансового сектору і закладення основ для якісного зростання кредитування);

4) ефективне, результативне та комплексне надання послуг (підвищення якості послуг у сфері охорони здоров'я підвищення адресності соціальної допомоги, освіти).

Нова Стратегія Європейського банку в реконструкції та розвитку в Україні на наступні п’ять років була ухвалена в жовтні 2018 року та визначає п’ять пріоритетів діяльності ЄБРР:

– підтримка приватизації та комерціалізації підприємств державного сектору з метою зміцнення конкуренції та запровадження високих стандартів корпоративного управління;

– підтримка верховенства права, конкуренції та рівних правил гри у приватному секторі через підтримку компаній;

– зміцнення енергетичної безпеки через підтримку ефективного регуляторного середовища, ринкову лібералізацію, диверсифікацію та збільшення видобутку енергоносіїв, а також покращення енергоефективності;

– сприяння стійкості фінансової системи через зміцнення банківського сектору та паралельний розвиток ринків капіталу та іншого небанківського фінансування;

– покращення інтегрованості економіки через сприяння торгівлі та інвестиціям, розширення інфраструктурних зв'язків та підтримку наближення до стандартів ЄС.

Протягом наступних років співпраця Європейського інвестиційного банку з Україною буде зосереджена на підтримці проектів у інфраструктурному секторі, зокрема на підвищенні транспортної інфраструктури міст, модернізації автодорожньої мережі та поліпшенні безпеки дорожнього руху, в енергетичного сектору в рамках забезпечення безпеки постачання електричної енергії, підвищення енергоефективності міст, в муніципальному секторі та освітньому секторі тощо.

З метою забезпечення успішної реалізації вже наявних та запровадження нових проектів з МФО в кінці 2018 року Уряд України активізував свою роботу з підвищення ефективності впровадження спільних з МФО проектів в межах створеної робочої групи з вирішення проблемних питань співпраці з МФО під головуванням Міністра фінансів. Результатом впроваджених заходів, зокрема перегляду портфелів та внесення змін в нормативні акти, відзначається підвищення рівня вибірки коштів позик, зокрема вибірка по діючих проектах МФО становить 48,22 відсотка для ЄБРР, 27,02 відсотка для Світового Банку, 15,6 відсотків для ЄІБ, 4,9 відсотка для KfW станом на 1 грудня 2018 року.

Заплановано надалі спрощувати систему підготовки, залучення та реалізації проектів МФО та розбудовувати систему підвищення інституційної спроможності у впровадженні проектів у 2020-2022 роках. Адже ініціювання нових проектів з МФО безпосередньо залежить від спроможності української сторони забезпечити своєчасну реалізацію діючих проектів та використання коштів.

Оскільки тривалість реалізації більшості спільних з МФО проектів складає 3-5 років, середньострокове бюджетне планування видатків та надання кредитів також сприятиме підвищенню ефективності впровадження таких проектів, оскільки створює умови визначеності та прогнозованості для досягнення результату в середньостроковій перспективі.

На 2020-2022 роки заплановані наступні обсяги видатків та надання кредитів для реалізації спільних з МФО проектів, у тому числі шляхом рекредитування або надання трансфертів, а саме:

- у 2020 році в сумі 22,662 млрд грн;

- у 2021 році в сумі 23,162 млрд грн;

- у 2022 році в сумі 24,162 млрд гривень.

За рахунок зазначених обсягів видатків та надання кредитів Українська сторона забезпечить:

- проведення модернізації інфраструктури паливно-енергетичного комплексу, електрогенеруючих потужностей та електромереж;

- підвищення якості та ефективності медичної допомоги;

- удосконалення роботи систем соціальної допомоги та соціальних послуг в Україні для малозабезпечених сімей;

- підвищення економічної та енергетичної ефективності підприємств теплопостачання, водопостачання і водовідведення;

- реабілітація інфраструктури та заміна і модернізація обладнання на підприємствах водопостачання та водовідведення;

- відновлення інфраструктури об’єктів східних регіонів України;

- покращення стану мережі автомобільних доріг загального користування державного значення, їх функціонування і розвиток;

- розвиток аграрного комплексу за рахунок заходів із збільшення інвестицій в сектор.

Державна політика у сфері судової влади (верховенства права)

Забезпечення верховенства права є метою державної політики у сфері судової влади. Заходи в межах судової реформи визначено в Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки в Україні (Указ Президента від 20 травня 2015 року № 276/2015).

За останні роки в межах здійснення інституційного етапу реформи створено новий Верховний Суд та розпочато створення Вищого суду з питань інтелектуальної власності, розпочато оптимізацію системи апеляційних та місцевих судів. У результаті цієї оптимізації за даними Державної судової адміністрації передбачається існування 377 місцевих і апеляційних судів замість 761.

У 2019 році створено Вищий антикорупційний суд, суддів якого було призначено Президентом України за результатами прозорого конкурсу у квітні 2019 року.

У 2020-2022 роках планується повністю впровадити судову реформу, результатом якої стане існування ефективних та незалежних судів. За рахунок коштів державного бюджету буде забезпечено ефективне функціонування судової влади, представленої такими інституціями: Вищою радою правосуддя, Верховним Судом, Вищим антикорупційним судом, Вищим судом з питань інтелектуальної власності, системою апеляційних і місцевих судів, Державною судовою адміністрацією, що здійснює організаційне забезпечення цих судів, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Школи суддів та Судової охорони.

Крім того, в межах коштів, передбачених у державному бюджеті Верховному Суду, буде фінансуватися процес завершення ліквідації Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищого господарського суду України та Вищого адміністративного суду України.

При фінансуванні судової влади уряд спрямовуватиме фінансові ресурси на створення умов для забезпечення:

- прозорості відбору суддів,

- фаховості суддів, що буде серед іншого забезпечуватись спеціальною підготовкою суддів новоутворених судів;

- приведення фактичної чисельності суддів та працівників апаратів судів до оптимальної;

- безпеки та громадського порядку в судах Службою судової охорони;

- прозорості діяльності судів шляхом підтримки порталу "Судова влада", впровадження та супроводження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи;

- забезпечення судів сучасними технічними засобами ведення судового процесу;

- організації достатньої кількості спеціально обладнаних приміщень для здійснення правосуддя, у тому числі здійснення заходів для забезпечення доступності приміщень судів для осіб з інвалідністю.

Дефіцит, фінансування і боргова політика

На фоні покращення динаміки економічного й соціального розвитку України та продовження у 2018 році зростання ВВП, а також зусиль Уряду щодо імплементації фіскальної консолідації та середньострокового бюджетування, вдалося досягти зниження показника відношення державного боргу України до ВВП з 69,2 відсотка на кінець 2016 року до 52,3 відсотків на кінець 2018 року, при цьому державного і гарантованого державою боргу з 80,9 відсотків до 60,9 відсотка відповідно. Це означає, що ми впритул наблизились до межі в 60 відсотків до ВВП загального обсягу державного та гарантованого державою боргу, яка визначена Бюджетним кодексом України.

Незважаючи на значні досягнення в реалізації Стратегії управління державним боргом, затвердженої Урядом, в 2020-2022 роках державний борг України продовжить характеризуватись значним бюджетним та валютним ризиками. Рівень ризику ліквідності буде помірним, однак ризик рефінансування все ще оцінюється як значний, в тому числі внаслідок жорсткої монетарної політики НБУ. Ризики, пов’язані з управлінням боргом, та відсотковий ризик оцінюються як низькі.

Вид ризику	Оцінка	Опис
Бюджетний ризик	значний	Може реалізуватись через збільшення річного планового показника дефіциту державного бюджету та невиконання плану надходжень від приватизації державного майна.
Валютний ризик	значний	Темпи девальвації національної валюти очікуються помірні, однак питома вага державного боргу в іноземній валюті, що перевищує 60%, все ще демонструє значний валютний ризик.
Відсотковий ризик	низький	Частка державного боргу з фіксованою ставкою очікується на рівні не менше 70 відсотків (на кінець 2018 року становила 74,4%).
Ризик ліквідності	помірний	Очікується, що залишок коштів на єдиному казначейському рахунку дозволятиме вчасно проводити платежі за державним боргом, а обсяг міжнародних резервів України буде достатнім для виконання зобов’язань України та поточних операцій Уряду і НБУ.
Ризик рефінансування	значний	Значне навантаження за борговими платежами все ще припадає на 2019 - 2022 роки внаслідок необхідності погашення державного боргу перед МВФ та за частиною випусків ОЗДП, а також у зв’язку зі значними обсягами випуску

		короткострокових ОВДП 2018-2019 років.
Ризик, пов'язаний з управлінням боргом	низький	Здійснення понадпланових обсягів державних запозичень протягом 2020-2022 років не передбачено.

У середньостроковій перспективі основною метою України в управлінні державним боргом стане залучення необхідного фінансування за найнижчої можливої вартості з урахуванням ризиків шляхом:

– збільшення частки державного боргу у національній валюті;

– продовження середнього строку до погашення і забезпечення рівномірного графіка погашення державного боргу;

– залучення довгострокового пільгового фінансування.

– продовження розвитку міцних взаємовідносин з інвесторами та подальше удосконалення політики управління державним боргом.

З метою досягнення основних цілей управління державним боргом передбачається здійснення таких заходів:

– подальший розвиток внутрішнього ринку державних цінних паперів, в тому числі із залученням міжнародних експертів;

– збільшення в структурі державного боргу частки внутрішнього боргу шляхом розширення переліку потенційних інвесторів в облігації внутрішньої державної позики та стимулювання ліквідності на вторинному ринку;

– продовження практики здійснення активних операцій з управління державним боргом з метою подальшого вирівнювання графіка погашення державного боргу України та зменшення пікових навантажень на державний бюджет;

– продовження співпраці з МВФ в рамках нових програм;

– залучення довгострокового пільгового фінансування шляхом подальшого розширення співпраці з міжнародними фінансовими організаціями й встановлення двосторонніх партнерств;

– забезпечення повноцінного доступу України на міжнародні ринки капіталу та покращення рейтингу України як позичальника;

– поглиблення взаємовідносин з інвесторами шляхом забезпечення відкритості, публічності та прогнозованості;

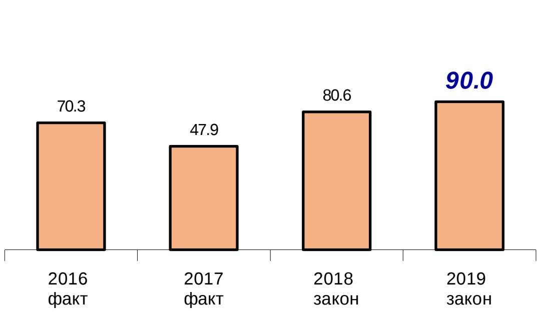
– подальше удосконалення політики управління державним боргом, в тому числі шляхом створення та ефективного функціонування Агентства з управління державним боргом з використанням найкращих світових практик.

Збалансованість та стійкість бюджетної системи забезпечуватиметься шляхом:

дотримання граничного обсягу дефіциту державного бюджету на рівні:

- 2,09 відсотка валового внутрішнього продукту у 2020 році;

- 1,88 відсотка валового внутрішнього продукту у 2021 році;

- 1,70 відсотка валового внутрішнього продукту у 2022 році;

фінансування дефіциту державного бюджету в запланованих обсягах переважно шляхом здійснення внутрішніх запозичень;

Фінансування державного бюджету

(млн гривень)

Найменування показника	2018 рік (факт)	2019 рік (план зі змінами)	2020 рік (план)	2021 рік (план)	2022 рік (план)
Фінансування за борговими операціями	**52 105,1**	**73 678,5**	**90 911,9**	**90 098,5**	**90 278,5**
Загальний фонд	*43 003,1*	*52 517,2*	*68 249,9*	*66 936,5*	*66 116,5*
Спеціальний фонд	*9 102,0*	*21 161,3*	*22 662,0*	*23 162,0*	*24 162,0*
Надходження від приватизації державного майна	**268,8**	**17 100,0**	**5 000,0**	**6 000,0**	**6 000,0**
Загальний фонд	268,8	17 100,0	5 000,0	6 000,0	6 000,0
Спеціальний фонд					
Фінансування за активними операціями	**6 877,3**	**-789,1**	**-781,4**	**-784,4**	**-784,4**
Загальний фонд	1 866,0				
Спеціальний фонд	5 011,3	-789,1	-781,4	-784,4	-784,4
Загальне фінансування	**59 251,1**	**89 989,3**	**95 130,5**	**95 314,1**	**95 494,1**

можливі джерела фінансування:

Внутрішні джерела фінансування	Доступні інструменти (не вичерпно)
Ринкові цінні папери	• ОВДП, номіновані в гривні • ОВДП, номіновані в гривні з прив’язкою до інфляції • ОВДП, номіновані в доларах США / євро

Внутрішні джерела фінансування	Доступні інструменти (не вичерпно)
Комерційні кредити	• Банківські кредити

Зовнішні джерела фінансування	Доступні інструменти (не вичерпно)
Світовий банк	• Позики на Політику Розвитку • Проектні кредити • Програмні гарантії
Європейський Банк Реконструкції та Розвитку	• Проектні кредити • Кредити через фінансові установи
Європейський Інвестиційний Банк	• Проектні кредити • Кредити через фінансові установи
Європейський Союз	• Макрофінансова допомога (МФД)
Двосторонні кредити	• Двостороннє фінансування від країн-партнерів
Комерційні / напівпільгові кредити	• Кредити від державних банків розвитку • Комерційні кредити • Брідж-кредити
Єврооблігації	• ОЗДП в дол. США / євро / грн. (публічне та приватне розміщення)

використання коштів позик, що залучаються державою від іноземних держав, банків і міжнародних фінансових організацій для реалізації інвестиційних проектів у сумі:

- 22,662 млрд грн у 2020 році;

- 23,162 млрд грн у 2021 році;

- 24,162 млрд грн у 2022 році;

здійснення платежів за державним боргом вчасно та в повному обсязі;

дотримання граничного обсягу державного боргу на рівні не більше ніж:

- 47,5 відсотків валового внутрішнього продукту на кінець 2020 року;

- 45,5 відсотка валового внутрішнього продукту на кінець 2021 року;

- 43,0 відсотка валового внутрішнього продукту на кінець 2022 року;

встановлення граничного обсягу гарантованого державою боргу на рівні не більше ніж:

- 9,5 відсотків валового внутрішнього продукту на кінець 2020 року;
- 9 відсотків валового внутрішнього продукту на кінець 2021 року;
- 9 відсотків валового внутрішнього продукту на кінець 2022 року;

визначення граничного обсягу надання державних гарантій у 2020 - 2022 роках на рівні не більше 3 відсотків доходів загального фонду державного бюджету для реалізації виключно самоокупних інвестиційних проектів.

Світовий досвід свідчить, що важливо в середньостроковій бюджетні декларації передбачати певний фіскальний простір, тобто резерв коштів, щоб забезпечити здатність держави протистояти фіскальним ризикам, реагувати на можливі потреби збільшити фінансування не передбачених в Декларації цілі, і при цьому безперебійно продовжити капітальний ремонт країни, здійснювати послідовну та комплексну реалізацію галузевих реформ.

На 2020-2022 роки передбачено фіскальний простір у сумі 7 582,6 млн грн у 2020 році, 29 275,4 млн грн у 2021 році та 82 398,6 млн грн у 2022 році. Ці кошти будуть розподілятись при підготовці Державного бюджету України на плановий рік та Бюджетної декларації в наступних планових періодах.

Оцінка фіскальних ризиків та їх вплив на показники державного бюджету

На виконання державного бюджету протягом 2020-2022 років можуть вплинути фіскальні ризики, що спричинені:

негативними змінами у макроекономічному середовищі внаслідок реалізації (повної або часткової) таких ризиків, які передусім негативно вплинуть на доходи бюджету:

- зниження темпів зростання світової економіки і, як наслідок, погіршення зовнішньоекономічної кон'юнктури для вітчизняного експорту, зниження цін на ключових товарних ринках та уповільнення економік основних торговельних партнерів;
- реалізація проекту «Північний потік-2» та «Турецький потік» (введення в експлуатацію даних трубопроводів можливе у 2020 році), що призведе до втрат за рахунок зменшення транзиту газу;
- загострення військового протистояння на Сході країни та подальше погіршення морського сполучення Керченською протокою;
- введення додаткових санкцій та обмежень на торговельні операції з боку Російської Федерації;
- зупинка транзиту природного газу з Росії в ЄС за відсутності альтернативних джерел доходів;
- гальмування проведення економічних реформ та призупинення співпраці з МВФ, що створить загрози для забезпечення макрофінансової стабільності та стійкого економічного зростання та суттєво ускладнить доступ до фінансових ресурсів на міжнародних ринках капіталу;

високою часткою витрат за державним боргом у 2020-2022 роках. Зокрема, до ключових ризиків державного боргу України належать: ризик рефінансування, ліквідності та валютний ризик, що можуть посилюватись в разі ускладнення доступу України до міжнародних ринків капіталу;

виникненням додаткових зобов'язань, пов'язаних, зокрема із проведенням капіталізації державних банків та Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО) у випадку погіршення макроекономічної ситуації або через необхідність здійснення виплат за державними деривативами в разі покращення економічного зростання (у разі перевищення у 2020 році темпу росту ВВП у 3 відсотках можливі виплати за державними деривативами у 2022 році, при цьому сума виплат буде залежати від фактичного темпу росту ВВП);

невиконанням планів надходжень від приватизації державних активів у разі прийняття судових рішень про визнання недійсними результатів конкурсів з відбору радників об'єктів великої приватизації; збереження тенденції щодо непередачі об'єктів із сфери управління уповноважених органів управління до сфери управління державних органів приватизації; неприйняття змін до законодавства в частині скорочення переліку об'єктів, що не підлягають приватизації; відсутності попиту на виставлені на продаж підприємства;

погіршенням результатів діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки, зокрема внаслідок низького рівня розрахунків контрагентів, зростання боргового навантаження та проблем з його погашенням, високого рівня зносу основних засобів та необхідності здійснення значних капітальних інвестицій у їх

оновлення, зниження попиту та відповідно обсягів реалізації товарів, робіт і послуг, які виробляються (надаються) суб'єктами господарювання, тощо.

Реалізація таких ризиків може призвести до зменшення відрахувань податкових та неподаткових платежів до державного бюджету, надання додаткової державної допомоги для покриття збиткової діяльності суб'єктів господарювання, виконання державою гарантійних зобов'язань через неможливість суб'єктів господарювання виконати свої зобов'язання перед кредиторами (загальний розмір гарантованого державою боргу суб'єктів господарювання – позичальників станом на 31 грудня 2018 року складав 88,3 млрд. гривень). Крім того, прострочена заборгованість позичальників перед державою за позиками, наданими державою або під державні гарантії, станом на 31 грудня 2018 року становила близько 54,8 млрд. грн; сума планових витрат державного бюджету у 2020 році на виконання гарантійних зобов'язань становитиме близько 0,7 млрд. гривень;

прийняттям судових рішень, зокрема винесенням судом рішення про повернення ПАТ КБ "Приватбанк" колишнім власникам або потребою виплатити їм компенсацію. Крім прямих втрат від такого рішення суду, воно також може ускладнити співпрацю із міжнародними фінансовими організаціями, зокрема МВФ, ЄС, Світовим банком та ЄБРР;

відхиленням від планових показників у сфері пенсійного забезпечення, що може призвести до збільшення дефіциту Пенсійного фонду. Фактичний розмір дефіциту бюджету Пенсійного фонду України у 2018 році становив 32,1 млрд. грн, у 2019 дефіцит заплановано у сумі 30,1 млрд грн, залишок непогашеної позички, наданої Пенсійному фонду України на виплату пенсій з Єдиного казначейського рахунку станом на 01.01.2019 становив 52,8 млрд. гривень.

Оцінити вплив на показники державного бюджету у 2020-2022 роках від реалізації проектів державно-приватного партнерства наразі неможливо зважаючи на відсутність договорів, укладених у рамках державно-приватного партнерства. Так, по проекту «Енергетичний міст "Україна – ЄС" лише оголошено конкурс з визначення приватного партнера, а по проектах стосовно надання в концесію цілісних майнових комплексів ДП "Стивідорна компанія "Ольвія" та ДП "Херсонський морський торговельний порт", по яких розробляється конкурсна документація, державна підтримка не передбачена.

У разі запровадження проектів державного-приватного партнерства у 2020-2022 роках, оцінка ризиків, пов'язаних із їх реалізацією та впливом на показники державного бюджету, буде проведена додатково.

Протягом 2020–2022 років впроваджуватиметься розширена система управління фіскальними ризиками та визначатиметься їх потенційний вплив на державний бюджет з метою своєчасного вжиття заходів для їх мінімізації. Зокрема планується:

- проведення комплексної оцінки фіскальних ризиків та визначення їх впливу на державний бюджет;

- удосконалення обміну інформацією та міжвідомчої координації щодо фіскальних ризиків із заінтересованими органами;

- підвищення рівня автоматизації моніторингу, звітності та управління фіскальними ризиками;

- проведення стрес-тестування діяльності суб'єктів господарювання державного сектору економіки з найбільшими фіскальними ризиками для державного бюджету.

Взаємовідносини державного бюджету з місцевими бюджетами (фонд регіонального розвитку)

З 2015 року розпочато реформування бюджетної системи в контексті децентралізації та запроваджено нову модель міжбюджетних відносин.

За два роки впроваджено перший етап реформи та досягнуто декілька важливих результатів:

- зміцнена фінансова спроможність місцевих бюджетів;
- забезпечено надання якісних суспільних послуг споживачам завдяки розширенню видаткових повноважень органів місцевого самоврядування.

Місцеві органі влади отримали можливість забезпечити функціонування закладів бюджетної сфери та самостійно вирішувати питання розвитку громад без звернення до центральних органів влади стосовно виділення додаткових коштів з державного бюджету.

В результаті добровільного об’єднання громад у 2015-2018 роках на прямі взаємовідносини з державним бюджетом перейшли 782 об’єднані територіальні громади, які безпосередньо отримують міжбюджетні трансферти, у тому числі – 117 новостворених ОТГ, місцеві ради яких набувають повноважень за результатами перших місцевих виборів у 2018 році.

Об’єднані громади здобули статус (повноваження та ресурс), який мають міста обласного значення. Тепер основний бюджетоутворюючий податок (податок на доходи фізичних осіб) зараховується до бюджетів ОТГ в обсязі 60 відсотків на покриття делегованих їм повноважень. Окрім того, на місцях повністю залишаються надходження прибутку від підприємств і фінансових установ комунальної власності та податку на майно (нерухомість, земля).

Одержані в результаті децентралізації повноваження та ресурси надані органам місцевого самоврядування дають більше можливостей для розвитку територій, створення сучасної освітньої, медичної, транспортної, житлово-комунальної інфраструктури.

Надходження доходів загального фонду місцевих бюджетів (без трансфертів, у співставних умовах) за час впровадження реформи 2015-2018 роки збільшились майже у два з половиною рази: у 2015 році 99,8 млрд. грн, у 2018 році 234,1 млрд. гривень.

Позитивним аспектом реформи міжбюджетних відносин є щорічне збільшення інвестиційних ресурсів місцевих бюджетів. Обсяг капітальних видатків місцевих бюджетів за 2018 рік склав 91,2 млрд грн, що на 16,9 млрд грн або на 22,7 відсотка більше у порівнянні з 2017 роком. Порівняно з 2015 роком капітальні видатки місцевих бюджетів становили 32,2 млрд. гривень. Частка капітальних видатків у загальному обсязі видатків місцевих бюджеів (загальний та спеціальний фонд разом) порівняно у 2015 роком зросла на 4,5 відсотка. Якщо у 2015 році вона становила 11,5 відсотка то у 2018 – 16 відсотків. Для порівняння у 2013-2014 роках – лише 6,4 відсотка.

Зміцнення фінансової спроможності громад та їх економічний розвиток залежить від ефективності використання активів, якими володіє та розпоряджається громада. Активи територіальних громад включають право комунальної власності на нерухоме і рухоме майно, природні ресурси, землю, підприємницькі структури,

доходи місцевих бюджетів тощо. Відтак розвиток території можливий лише при умові ефективного використання та користування її внутрішнім потенціалом, що передбачає капіталізацію активів та створення доданої вартості. Розвиток підприємницьких структур на території адміністративно-територіальної одиниці дозволяє забезпечити , по-перше, створення робочих місць, по-друге, збільшення податкових надходжень до місцевих бюджетів, а ,по-трете, формування соціальної відповідальності бізнесу перед громадою. Відтак, саме формування практики соціальної відповідальності бізнесу перед громадою може забезпечити швидкий її розвиток.

Державна бюджетна політика щодо місцевих бюджетів та міжбюджетних відносин у 2020-2022 роках буде спрямована на розвиток середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні, удосконалення міжбюджетного регулювання, зміцнення фінансової спроможності місцевих бюджетів, підвищення прозорості та результативності використання бюджетних ресурсів, а також створення дворівневої системи міжбюджетних відносин та реалізовуватиметься шляхом:

– складання трирічних прогнозів місцевих бюджетів для підвищення передбачуваності та послідовності бюджетної політики на місцевому рівні;

– забезпечення динаміки доходів, що зараховуються до місцевих бюджетів, збереження рівня їх надходжень не нижче 20 відсотків доходів зведеного бюджету України та зменшення частки трансфертів в доходах місцевих бюджетів;

– зменшення диспропорцій у податкоспроможності місцевих бюджетів через механізм горизонтального вирівнювання та удосконалення підходів щодо його здійснення за результатами нового етапу реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні;

– стимулювання соціально-економічного розвитку територій, спрямовуючи кошти державного фонду регіонального розвитку на виконання інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку та здійснюючи фінансову підтримку добровільного об’єднання територіальних громад;

– спрощення процесу управління бюджетними коштами за рахунок збільшення кількості місцевих бюджетів, що матимуть взаємовідносини з державним бюджетом;

– продовження процесу децентралізації бюджетних повноважень, а також упорядкування сфер відповідальності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади в рамках формування нової територіальної основи для діяльності органів влади на рівні громад і районів;

– упорядкування системи державного контролю та нагляду за законністю діяльності органів місцевого самоврядування з питань бюджетного планування;

– запровадження інтегрованої інформаційної системи для супроводження на всіх рівнях процесу підготовки та моніторингу виконання місцевих бюджетів, а також веб-порталу відкритих даних щодо місцевих бюджетів, у тому числі на середньостроковий період.

Крім цього, у зв’язку із зростанням рівня фінансової забезпеченості місцевих бюджетів та вивільненням ресурсу через зміну фінансування охорони здоров’я передбачається поетапне скорочення обсягу додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров’я, а саме: з 2020 року до 50%; з 2021 – до 75%; з 2022 – до 100 відсотків.

Державний фонд регіонального розвитку (далі – ДФРР) створено як сучасний інноваційний інструмент фінансової підтримки регіонального розвитку.

Відповідно до статті 24[1] Бюджетного кодексу України визначено такі основні засади функціонування ДФРР, зокрема:

- ДФРР передбачається у складі державного бюджету в обсязі не менше 1 відсотка обсягу доходів загального фонду державного бюджету;

- кошти спрямовуються на виконання інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що мають на меті розвиток регіонів, і відповідають пріоритетам, визначеним у Державній стратегії регіонального розвитку та відповідних стратегіях розвитку регіонів;

- визначено прозорий (формульний) розподіл коштів між регіонами (80 відсотків коштів розподіляються відповідно до чисельності населення, 20 відсотків коштів з урахуванням рівня соціально-економічного розвитку регіонів відповідно до показника валового регіонального продукту в розрахунку на одну особу);

- передбачено конкурсний відбір програм та проектів на регіональному рівні та здійснення оцінки і відбору Мінрегіоном для та підготовки рішення Уряду;

- розподіл коштів за адміністративно-територіальними одиницями та відповідними програмами і проектами затверджується Кабінетом Міністрів України за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету.

За час існування ДФРР внесено доповнення щодо напрямків його використання на:

- проекти співробітництва та добровільного об’єднання територіальних громад;

- розвиток спортивної інфраструктури та енергоефективності державних і комунальних навчальних та медичних закладів (не менше 10 відсотків коштів ДФРР за кожним з таких напрямів);

- реалізацію проектів - переможців "Всеукраїнського громадського бюджету" (не більше 10 відсотків) як інструменту участі громадян у відборі проектів (з 2019 року).

Обсяг коштів ДФРР за цей період зріс у 7 разів - від 1,1 млрд грн у 2012 році до 7,7 млрд грн у 2019 році.

У 2020-2022 роках передбачається зростання державної підтримки розвитку регіонів через державний фонд регіонального розвитку, а саме: у 2020 році - до 9,7 млрд грн, у 2021 - 10,7 млрд грн та у 2022 - 11,8 млрд гривень.

ДФРР є одним з основних джерел фінансування державної регіональної політики через надання державної підтримки для розвитку регіонів та забезпечує концентрацію фінансових ресурсів на ключових напрямках, що сприятиме удосконаленню інфраструктури для економічного зростання та покращанню життя населення.

Граничні показники видатків державного бюджету і цілі державної політики у відповідній сфері діяльності та показники їх досягнення у 2018-2022 роках

____ (____)

(найменування головного розпорядника) *КВК*

Показники видатків державного бюджету та надання кредитів з державного бюджету на 2018 – 2022 роки

Найменування	2018 рік (звітні)	2019 рік (затверджені)	2020 рік (граничні)	2021 рік (граничні)	2022 рік (граничні)
Загальний фонд	значення	значення	значення	значення	значення
Спеціальний фонд	значення	значення	значення	значення	значення
Разом	значення	значення	значення	значення	значення

Цілі державної політики у відповідній сфері діяльності, формування та/або реалізацію якої забезпечує головний розпорядник коштів державного бюджету, та показники їх досягнення

№ з п		2018 рік (звітні)	2019 рік (очікувані)	2020 рік (очікувані)	2021 рік (очікувані)	2022 рік (очікувані)
Ціль1. ____						
1	(Назва показника) (одиниці виміру)	значення	значення	значення	значення	значення

Ціль2.

1	(Назва показника)	(одиниці виміру)					
			значення	значення	значення	значення	значення
2	(Назва показника)	(одиниці виміру)					
			значення	значення	значення	значення	значення